

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

MØLTRUP OPTAGELSESHJEM

1912-1987



Møltrup Optagelseshjem

1912-1987

MØLTRUP
OPTAGELSESHJEM

Fra tanke til virkelighed

1912-1987

Vi takker på det varmeste
Sparekassen SDS
Kreditforeningen Danmark
Midtbank
der har gjort det økonomisk
overkommeligt at udsende dette skrift.

Møltrups bestyrelse:

Biskop Johs. W. Jacobsen, formand
fhv. forstander Viggo Jepsen, Møltrup
fhv. forstander N. Aa. Kjærgaard Jensen,
Ringkjøbing
Robert Pedersen, MF, Ilskov, Sunds
Dommer Niels Ehrenreich, Brædstrup
Amtsborgmester Anton Kristensen, Kibæk
Borgmester Thomas Poulsen, Ikast

Artiklerne i dette jubilæumsskrift er samlet,
udvalgt, kommenteret og redigeret af
Lis Fabricius og Johannes Munck Jepsen.

Trykt hos Poul Kristensen Grafisk Virksomhed, Herning. Kongelig Hofleverandør

Indholdsfortegnelse

Møltrup – et frit dansk, kristent hjem af biskop Johs. W. Jacobsen	7
Ansaret for næsten kan man ikke betale sig fra	9
af Robert Pedersen MF	
Hjælpe og forstå	11
af amtsborgmester Anton Kristensen	
Møltrup Optagelseshjem i 75 år	13
Lis og J. M. Jepsen	
Johannes Munck	14
en biografi af Marie Munck, født Fabricius	
Til Møltrups Venner	19
Johannes Munck, 1912	
Møltrup	22
Johannes Munck, 1912	
Vore grundsætninger	27
Johannes Munck, 1913	
Brev fra Flakkebjerg Institut	29
1913	
Opdragelse	31
Johannes Munck, 1916	
Overvejelser	37
Johannes Munck, 1917	
Ved pastor Johannes Muncks begravelse	43
biskop H. Ostenfeld, 1919	
Johannes Muncks sidste tanker	45
1919	
Johannes Munck in memoriam	46
Nis Petersen	
Marie Munck, født Fabricius	47
En karakteristik	
Tiden efter Johannes Munck	49
Lis og J. M. Jepsen	
Skildring af arbejdslivet 1923	51
P. Kastrup	
Om menneskers syn på beboerne	53
P. Kastrup, 1923	
Skellet	55
P. Kastrup, 1928	
Pastor Kastrup om sine mænd	61
1933	

- Et kort tilbageblik 63
Diakon Børge Pedersen, 1979
- Aktiviteter i tyverne og trediverne 65
- Friskole – Højskole 66
Marie Munck, 1934
- Tilbageblik 68
Lis og J. M. Jepsen
- Restaurering 71
S. Fritz, m.d.a.l., 1953
- På sikker grund 74
biskop C.W. Noack, 1955
- Femti somre uden vintre strenge 79
af Vilhelm Munck, 1962
- Og tiden, der fulgte 85
Lis og J. M. Jepsen
- Velgøreren 97
Kilde: Lektor M. Schønning-Jepsen
- Støttefond for Møltrup Optagelseshjem 98
Lis og J. M. Jepsen
- En hilsen 101
Ingrid og Viggo Jepsen
- Til Møltrup i anledning af 75 års
jubilæet 103
Johs. Krogh
- Brev fra en beboer 105
Niels Ole

Møltrup – et frit dansk, kristent hjem

Af biskop Johs. W. Jacobsen

Det begyndte med, at en fængselspræst på Vridsløse ikke kunne slippe af tanke de tusinder af fanger, som han gennem 18 år havde lært at kende, og de mange, han siden genså eller hørte om, når de efter løsladelse kom til folks døre, ofte hærgede og uden mål og mening med deres tilværelse, vandrende fra sted til sted.

Gården Møltrup ved Timring faldt det på underlig måde i Johs. Muncks lod at kunne købe og indrette den til dét optagelseshjem for forkomne mennesker af enhver art, som han i sit sind længe havde kredset med planer om. Uden forskel skulle de være velkomne – og mere velkomne, jo større trang de måtte befinde sig i til et hjemsted og til hjælp og oprejsning.

For os, der i en kortere eller længere årække har haft dét privilegium som bestyrelse at følge livet på den stadigt udvidede og forbedrede, vel fungerende gård i de



skønne og frodige omgivelser på den midtjyske hede, har det været en tilbagevendende glæde ved hvert besøg herude at møde ledelsens og medarbejdernes dygtige og omsorgsfulde virke blandt hjemmets fastboende mænd og de mere skiftende gæster.

I en karsk og tillidsfuld atmosfære gives der muligheder for alsidig beskæftigelse ude og inde, alt efter evne, lyst og kræfter. Men først og sidst er Møltrup et hjem, hvor man frit kan komme og gå og blive – et hjem så rummeligt, at det kan danne ramme om et muntert og styrkende fællesskab, men også med mulighed for den enkelte til at være sig selv i boligernes trygge omgivelser.

For fængselspræsten, der stiftede Optagelseshjemmet Møltrup, var det ganske selvfølgelig, at livet dér blev ledet og levet i fri, kristen ånd; og sådan har det været siden under de skiftende forstanderpar. Derfor har Møltrups virke også gennem årtier været taget til hjerte af mange menigheder i den danske folkekirke.

Helt fra de unge år er vi da også mange præster, der har mødt sognets ønske om at

sende en andel af høstofret til Møltrup – i grunden lige så oplagt, som vi finder det, at kirkeblokken i århundreder har haft sin naturlige plads ved døren til våbenhuset og mindet os om ansvaret for vor nødlidende næste.

At Møltrup også af sine beboere ganske selvfølgelig betragtes som et godt, kristent hjem, fik vi omkring bestyrelsesbordet engang et tydeligt indtryk af, da forstanderen bragte en bramfri hilsen fra en af mændene: »Det skulle jo være et kristent (udtalt: kræstent) hjem – og så ligger der ikke engang en bibel på værelset!«

Bispen mødte forstanderens sigende blik – og forstod. Og kunne da også ved næste møde, takket være et rundhåndet legat, bringe vistnok 60 nye bibler med i bilen til Møltrup – hvor der også slides godt på salmebog og sangbog!

Så det er ikke for ingenting, at Møltrups jorder støder op til Timring kirkes – til kirkegården, hvor mange af hjemmets børn ligger begravet.

Johs. W. Jacobsen

Ansvar for næsten kan man ikke betale sig fra

Af Robert Pedersen MF

I sommeren 1976 fik jeg en anmodning om at træde ind i Møltrups bestyrelse.

Min personlige ven og kollega Jens Foged var død, og det signalement, han havde givet mig, var vist et lidt fortegnet skønmaleri. Dertil kom, at der havde været nære relationer mellem Møltrup og Herning Højskole, ligesom den øvrige bestyrelse mente, at det måske var en god idé stadigvæk at have en MF'er som medlem.

Jeg var indstillet på at takke nej af arbejdsmæssige grunde, men min hustrus overtalelsesevne gjorde udslaget. Hun fandt mine arbejdsområder i Folketingets kulturudvalg og undervisningsudvalg for snævre og hævdede, at jeg havde godt af at blive mindet om, at tilværelsen ikke mager sig lige godt for alle vore medborgere.

Efter 11 berigende år i bestyrelsen kan jeg kun være tilfreds med at have lyttet til hjemmefrontens gode råd.

Mine positive erfaringer kan gøres således op:



– Møltrup stiller forventninger til de mennesker, der søger hjælp. Allerede som højskoleforstander slog det mig, at det er et dårligt pædagogisk princip at se igennem

fingerne med alt, hvad eleverne foretager sig. Det behøver ikke betyde, at ordensforskrifterne skal være strenge, men at ledelsens udspil til eleverne bør være: »Vi forventer noget af jer!« Det princip følger Møltrup, idet man regner med, at den enkelte selv vil hjælpe til med at overkomme sit alkoholproblem og desuden tage del i det daglige arbejde.

– Det er værdifuldt, at institutionen bygger på arbejde. De gamle puritanere havde nok ikke helt uret, når de hævdede, at hårdt arbejde er den bedste kur mod fortrædeligheder. Det er med til at opbygge et menneskes selvfølelse og selvrespekt at udrette noget, og jeg vil – uden at være ekspert på området – hævde, at den selvdestruktion, som alkoholisme jo er, forstærkes gennem arbejdsløshedens meningsløshed.

– Jeg har fundet det meget konstruktivt, at en alsidigt sammensat bestyrelse har kunnet arbejde så godt sammen om det ideelle mål: at støtte og hjælpe sine medmennesker. Taktiske hensyn og private kæpheste har vi været fri for.

– Min politiske grundholdning har jeg ikke fået svækket, men det står mig mere klart end før, at uanset hvor tæt vi former det sociale sikkerhedsnet, så vil der altid være brug for en uafhængig institution som Møltrup. Vi kan være stolte over vor sociale lovgivning, men den kan ikke løse alle problemer. Selv om du gennem din skattebetaling er med til at opretholde velfærdsstaten, har du stadigvæk et ansvar for din næste.

Det ville også være meningsløst, hvis det ikke var tilfældet!

Hjælpe og forstå

Af amtsborgmester Anton Kristensen

Møltrup vil ikke alene hjælpe forkomne mennesker til nyt liv. Den har også som sin anden store opgave at opdrage samfundet til at forstå de forkomne – og derigennem hjælpe til at finde nye veje, ad hvilke man kan gå. Samfundet må opdrages til at få et andet syn på den, der er ved at gå til bunds, må lære at se sin egen skyld og må rette de fejl, som det begår«.

Sådan skrev stifteren af Møltrup Optagelseshjem, pastor Johs. Munck, før sin død i 1919. Da havde hjemmet eksisteret i 7 år. Nu har Møltrup arbejdet 75 år i tjeneste for medmennesker. Det har hjulpet mange mennesker til nyt liv og til fulde levet op til sin formålsparagraf: Møltrup er et hjem, hvor ulykkeligt stillede mænd kan finde optagelse for kortere eller længere tid og under ordnede forhold og kristen vejledning blive hjulpet til rette og lære at tage livet op påny.

Men har samfundet så fået et andet syn på den, der er ved at gå til bunds, og på handicappede i det hele taget? En del vil



nok påstå, at det har samfundet ikke. Der er nok et stykke vej endnu, hvis man med samfundet mener mennesker generelt. Det er jo et spørgsmål om menneskers holdning til medmennesker.

Ser man derimod på, hvad samfundet som institution gør for at sikre handicappede af enhver art en menneskeværdig tilværelse, så synes jeg, at der ikke mindst i de senere år er sket gode fremskridt. Mange instanser, både offentlige og private, går nye veje for at sikre folk, der er ved at gå til bunds, nyt mod på livet og sikre handicappede i det hele taget en tryk tilværelse. En rettesnor i dette arbejde må være, at samfundet i videst muligt omfang skal passe til os alle. Det skylder vi hinanden som medmennesker med ligeværdighed.

Møltrup Optagelseshjem har gjort sit til at ændre samfundets holdning over for dem, der er ved at gå til bunds. Hvem kan i øvrigt – som Møltrup udtrykker det – »byde velkommen til enhver, som kommer på livets skyggeside, så længe plads haves«. Og så leve op til det. Møltrup har vist, at det kunne.

Mit forhold til Møltrup Optagelseshjem er tre-delt – som privat person, som besty-

relsesmedlem og som amtsborgmester i en amtskommune, der har et godt samarbejde med Møltrup. Som privat person ved jeg, hvordan Møltrup har medvirket til, at mennesker i nød har fået nyt mod på livet. Som bestyrelsesmedlem har jeg mulighed for på nært hold at følge det store arbejde, der udføres af hjemmets ledelse og medarbejdere. Som amtsborgmester kan jeg se den betydning, Møltrup har som amtskommunens samarbejdspartner i bestræbelserne på at sikre alle en menneskeværdig tilværelse.

Møltrup var en gammel gård, da den blev indrettet til optagelseshjem. Johs. Munck skrev ved stiftelsen i 1912: »Gammel er Møltrup – og dog. Jeg tror, at den ejer noget af en evig ungdom, noget af den fornyelsens kraft, som bestandig kan skyde friske skud og bære nye blomster og frugter«. Gennem 75 år har Møltrup indfriet stiftens forventninger. Som privatperson, som bestyrelsesmedlem og på amtsrådets vegne som amtsborgmester vil jeg ønske Møltrup Optagelseshjem en evig ungdom på vej mod de 100 år.

Møltrup Optagelseshjem i 75 år

75 år, en parentes i menneskehedens historie. Men parenteser kan jo netop udtrykke det væsentlige, og gennem de sidste 75 år har enkeltpersoner såvel på eget initiativ som i foreningsammenhæng været med til at præge udviklingen på det sociale område i Danmark.

Fængselspræsten Johannes Munck og hans hustru Marie Munck, født Fabricius, grundlagde Møltrup Optagelseshjem i 1912. Meget har ændret sig i samfundet i de forløbne år. Men på trods af videnskabelig forskning, avancerede behandlingsinstitutioner med højt uddannet personale, og bistandskontorer i enhver kommune, er der stadigvæk mennesker, som »kun« har brug for et hjem. – Et fristed, hvor man selv kan være medbestemmende om udviklingen. – Et hjem, hvor man kan få lidt men-

neskelig varme og personlig interesse for sin person. Måske få slebet de skarpe kanter lidt af, så man får lettere ved at færdes blandt andre mennesker uden hyppige konflikter. Så kommer for mange en dag ønsket om at skabe sit eget hjem og en mere selvstændig tilværelse.

For Møltrups stiftere var ordet HJEM ensbetydende med kærlighed, tryghed, opdragelse og hjælp til at stå på egne ben i fremtiden.

Et hjem består naturligvis af mange andre ting, og når vi skal se tilbage over 75 år, føler vi det naturligt at lade de mennesker komme til orde, som skabte grundlaget for det Møltrup, vi kender i dag.

Fru Munck skriver efter sin mands død følgende biografi:

Johannes Munck

Af Marie Munck, født Fabricius

Johannes Munck er født den 12te August 1867 i »Overgaden neden Vandet« paa Christianshavn, hvor hans Fader, Pastor Vilh. Munck, var Præst ved Fængslet; hans Moder var født Marie Fabricius. Johannes var 3die Søn, (»3die gode Herre«, som hans Fader spøgefuldt bemærkede); senere fødtes 4 Døtre, den yngste i Lille Næstved Præstegaard, hvortil Pastor Munck forflyttedes i 1875. Fra disse 8 Aar havde Johannes enkelte spredte Barndoms minder; saaledes huskede han at have set Grundtvigs Ligtog, og i Pogeskolen misundte han og hans Brødre de Dreng, som havde »belagt Smørrebrød« med, de opdroges nemlig i stor Nøjsomhed og havde kun Fedtebrød med i Skolen. Livet i Præstegaarden var en stor, glædelig Forandring for Bybørnene, og Johannes nærede stor Kærlighed til det lykkelige Barndomshjem. Efter i nogle Aar at have gaaet i skole hos Frk. Prætorius i Næstved (som han til sin Død bevarede de venligste Følelser for), kom han i Skole paa

Herlufsholm, hvorfra han dimitteredes 1886. Da han selv havde faaet Sønner, bemærkede han: »Mine Dreng skal ikke paa en Opdragelsesanstalt«, han havde nemlig saa brændende ønsket at bo hjemme (der var kun 20 Minutters Gang til Præstegaarden), men det lod sig ikke gøre. Om sine Lærere fortalte han mange baade pudsig og kønne Træk, men ved Siden af disse havde han ogsaa pinlige og smertelige Mind, der formørkede hans Barndom. Han sagde selv, at han var en doven Dreng, der Lørdag Aften maatte revses af sin Fader for Karakterbogens Skyld, men han var af et lykkeligt Temperament, musikalsk og meget indtagende, parret med stor Beskedenhed (»det han i Arv efter Moderen fik«).

I sine Studenteraar boede han i København, dels sammen med sin ældre Broder, Vilhelm, og der bestod Livet igennem det skønneste Venskabs- og Kammeratskabsforhold mellem de to Brødre, dels hos sin Farmoder i Bredgade 6; hende og sin Fa-



Marie og Johannes Munck i haven.

ster Henriette elskede han højt og havde sine lykkeligste Studieaar i deres gode Hjem. 1893 i Januar blev han cand. theol. og blev samme Foraar indkaldt som Marinesoldat, var med Krydseren »Diana« til Island og Færøerne, en Tur han siden mindedes med stor Glæde. Han kom hjem i September, kobberrød af Sol og Vind, sund paa Sjæl og Legeme og vel oplagt til at tage

en Livsgerning op og fæste Bo. Mens han søgte Embeder (bl.a. Nyord som »Præst og Degn«, Newcastle, som Sømandspræst) – underviste han ved en Skole i København. I Forsommeren 1894 var Embedet som Præst paa Vridsløselille Forbedringshus ledigt. Han søgte og fik det, skønt han var den yngste af de faa Ansøgere. Smilende har han bemærket, at »det han i Arv efter Fade-

ren fik«. Den 1ste August paabegyndte han den Gerning, som fyldte hele hans Liv. De 18 Aar paa Vridsløse blev hans bedste Udviklingstid. De første Aar følte han stærkt sin egen Umodenhed, men kæmpede sin Kamp og var lykkelig i sin Gerning blandt Fangerne, som i ham fik en trofast og taalmodig Ven, og utallige er de, som han prøvede at hjælpe baade til Sjæl og Legeme. Kunde han end undertiden føle sig træt og modløs, saa bevirkede hans lyse Syn paa Mennesker, at han atter »rankede Ryggen«, og straalende glad kunde han komme hjem fra Fængslet og fortælle om en Sjæls Overgivelse til Gud.

For at bevare sig aandelig frisk var han hver Sommer i flere Aar – baade før og efter sit Bryllup, som fandt Sted 17. September 1894 paa Charlottedal ved Slagelse – med til »Nordisk Studentermøde med kristeligt Program« og kom altid beriget hjem. Stor Glæde og Udbytte havde vi begge af »Det lille Konvent«, som samledes 6 Gange om Aaret i København i de forskellige Præstehjem; jeg er vis paa, at Medlemmerne vil give mig Ret i, at Ypperligere Konvent fandtes ikke. Den aarlige Skovtur var uforglemmelig, og vi følte det som en Ære og Glæde, naar vi havde den en skøn Sommerdag.

Da Johannes havde været 6 Aar ved Fængslet, indsaa han, at skulde Arbejdet gøres forsvarligt og han selv ikke slides helt op, da maatte en 2den Præst ansættes. Dette lykkedes og var ham til megen Hjælp og Opmuntring i Arbejdet. Hans »Kapellener« var følgende: Pastor Ejnar Dahl, Pastor Marius Th. Nielsen, Pastor Ejnar Olsen og Pastor Ludvigsen, som indtil fornylig var 1ste Præst ved Fængslet.

I de Aar paa Vridsløse var vi begge lykkelige ved at se et Samfund af troende Mennesker vokse op omkring Fængslet, og sent vil »Vækkelsestiderne« dernede glemmes, samt hvad vi lærte af Pastor Hoff, Vallensbæk, naar han to Gange maanedlig – i al Slags Vejr – kom vandrende til Vridsløse Missionshus og ledede de stedlige Samfundsmøder. Børnegudstjenester, Blaa Kors Arbejde og m.m. var Fritidsarbejde uden for Murene. Ogsaa i Fængselskirken har vi i Aarenes Løb oplevet lykkelige Stunder, ikke mindst Juleaften, naar »intet Øje var tørt« hos de mange ensomme Mænd. Den Aften kom »Far« sent hjem til den ventende Børneflokk, thi mange »derovre« skulde have et venligt Ord, før de hjemlige Glæder turde nydes. 2 Dreng og 3 Piger saa Dagens Lys i Aarene fra 1895 til 1905, og lyst og harmonisk var deres Barndoms-

hjem, hvor mange gik ud og ind og nød godt af Hjemmets Glæder.

Tidligt blev der slidt paa Johannes' Nerver, »Fængselskulden« fik han, og »Mavesyren« satte han til under det enerverende Arbejde bag Fængslets Mure. I Efteraaret 1907 maatte han søge Dr. Fenger Just, blev »spændt fra« en Tid, og i Januar 1908 tog han 6 Uger til Norge, hvorfra han kom forfrisket hjem. Om Sommeren 1909 maatte han i Stedet for at tage paa Ferie med sin Familie lade sig indlægge paa Diakonissestiftelsen og blev opereret for sin Blindtarm, rimeligvis havde han i nogen Tid gaaet med Betændelse i den, da der var Kolbrand tilstede. 10 Aar gav Gud ham at arbejde i efter denne alvorlige Sygdom. I de stille Dage og Timer paa Diakonissestiftelsen fik han – bl.a. under Læsningen af en Levnedsskildring af Negerreformatoren Booker Washington, samt en Bog om Forbrydere af Jacob Knudsen – Tanken om at oprette et Hjem for »sine Negere«. Han havde i Aarenes Løb set, hvorledes den straffede Mand bestandig faldt tilbage, ja bogstaveligt talt gik ud og ind af Fængslets Døre. Som Formand for Fængselselskabet fik han udvirket Købet af Adersbølgaard ved Brørup i Jylland, hvor Tyssen-Hansen og Hustru begyndte ganske smaat med at

optage de Mænd, der sendtes dem fra Fængslet. Senere bevilgede Staten 35.000 kr. til Opførelse af en smuk, tidssvarende Bolig til en Forstander. Denne Gren af hans Gerning voldte ham mange Bryderier. Senere søgte og fik han 8 Maaneders Permission fra sit Embede og styrede Hjemmet fra Foraaret 1911 til henad Jul. Han havde tænkt sig sin Fremtidsgerning dér, men Gud vilde det anderledes. Først paa Aaret 1912 gav en Mand, interesseret bl.a. i »Landevejens Børn«, ham en større Pengegave, for at han under eget Ansvar kunne realisere sine Planer. Den 23de Maj samme Aar købte han Møltrup, som han overtog 1ste Juli, men først i Oktober kunde han frigøres fra Fængslets Arbejde, og den 7de drog han og jeg herind i Tro paa Gud og med Frimodighed. Det var som et Æventyr, men det blev en alvorlig og vanskelig Opgave, dog sit Ideal holdt han højt: at give »den faldne Søn« Lejlighed til at rejse sig under et godt Hjemms Paavirkning. Megen Tillid mødte han fra kendte og ukendte Venner Landet over, og straalende glad færdedes han paa »sin Gaard« blandt sine mange Dreng, inspirerende, opmuntrende eller tugtende. Hvor var han glad, naar et Maal var naaet og vi kunde holde Fest paa Salen enten efter endt Byggearbejde eller Høst-

fest. I saadanne Timer glemtes al Møjen, og Alvor og Skæmt lød fra hans Læber. Om disse Aar har han selv fortalt i sine »Meddelelser«, saa om dem ikke mere, kun en Tak

til Gud, der undte ham 7 Aar i Arbejdet, og Lykke til, at det kan fortsættes – Gud til Ære og Mennesker til Hjælp i Striden.



*Gårdens heste ca. 1916.
Johannes Munck længst til
højre.*

Til Møltrups venner

December 1912 skrev Pastor Munck i det første nummer af det lille blad, han kaldte »Meddelelser«:

»Når Du gør et Gæstebud, da indbyd fattige, vanføre, lamme, blinde! Så skal Du være salig; thi de have intet at gengælde dig med.« Luk. 14, 13-14.

»Gennem dette lille Blad vil jeg gerne sende en Hilsen til alle Møltrups Venner. Jeg har talrige Beviser paa, at den Gerning, som vi har begyndt herovre, allerede har mange Venner – og vi er glade for dem og trænger til dem – men saa er det ogsaa rimeligt, at vi skylder dem lidt Underretning om, hvorledes det gaar os, for at de kan dele vore Glæder og Sorger og i det hele følge Arbejdet, som det skrider frem. Det er min Tanke, at jeg hvert Fjerdingaar vil udsende en saadan lille Beretning – foreløbig skal nu dette Blad fortælle om, hvad Mening er med det hele.

Under min 18-aarige Virksomhed som

Fængselspræst paa Vridsløselille lærte jeg en halv Snes Tusind Mennesker at kende af dem, som er kommet paa Livets Skyggeside, og jeg lærte dem at kende saaledes, at jeg kom til at holde af dem og tro paa Muligheden af deres Oprejsning. Jeg saa ikke blot alt det grimme, som saa let falder Mennesker i Øjnene, naar Talen er om Lovovertrædere, men jeg fik ogsaa Lov til at se ind i Hjerter, der var yderlige svage over for Freltelser, fordi Synden var blevet det naturlige for dem, men som dog ogsaa kunde længes efter og række mod noget bedre og renere. Jeg saa, hvorledes Livet ofte havde taget haardt paa dem, og hvorledes de mange Gange slet ikke kunde klare sig over for de Vanskeligheder, som de mødte paa deres Vej. Og jeg fik lagt disse Menneskers Nød paa mit Hjerte, saa mit Liv kom til at tilhøre dem, saa jeg aldrig vil kunne svigte dem. Det var en lykkelig Gerning at arbejde inde i Fængslet og at kunne bevare sit lyse Syn paa Mennesker selv under de talrige Skuffelser, som ikke var til at undgaa. Men

Møltrup. 1914.



smerteligt var det at se mange af dem efter Løsladelsen komme til éns Dør, ødelagt af Alkohol, slappe og viljeløse, vandrende fra Sted til Sted, uden Maal og Mening med deres Liv. Tidligt søgte jeg derfor paa anden Haand at danne et Hjem for saadanne Mennesker, hvor de kunde komme i Havn og lære at tage Livet op paany. Og gennem de Erfaringer, som jeg derved vandt, fik jeg den Overbevisning, at et saadant Hjem vilde kunne komme til at virke til stor Velsig-

nelse, naar det blev ledet paa rette Maade.

 Og nu har Gud ad underlige Veje givet mig Lov til selv at tage dette Arbejde op. Ved en stor Gave fra en enkelt Mand er jeg blevet sat i stand til at købe Møltrup, og ved hans Tillid kan jeg nu tage fat paa Virkelig-gørelsen af de Tanker, som længe har groet i mit Hjerte.

 Om Arbejdet skal lykkes, derfor raader Gud. Vi tager vor Gerning op i hans Navn, vi véd, at uden ham kan vi intet gøre. Vi

véd, at Gerningen er vanskelig, efter man-
ges Mening umulig, men vi tror, at for Gud
er alle Ting mulige. Og vi véd, at der kan
møde os meget, som vil nedslaa vort Mod,
men vi véd ogsaa, at DEN bliver ikke til
Skamme, som forlader sig paa Gud. Møl-

trup tilhører ham, er givet i hans Haand,
han skal have hele Æren, men vi vil prøve
paa at tjene ham glad og villig, og vi arbej-
der i Tro og med lyst Haab om, at der skal
komme rig Velsignelse ud deraf.



Møltrup

Af Johs. Munck (1912)

Møltrup er en gammel Gaard og en Gaard, som har en Historie. Den har været i adelige Slægters Eje, og der har været den Tid, hvor der har hørt Tusinder af Tønder Land ind under den. Den trefløjede, enetages Hovedbygning er bygget i 1777 og bærer over Indgangsdøren Vaabenskjold med Capitain Christen de Linde og Sophia Hedevig von Lyttichaus Navne. Et endnu klarere Vidnesbyrd om, at Gaarden har været i Slægten de Lindes Besiddelse, er den pragtfulde Lindeallé, der gaar midt igennem den 5 Tønder Land store Have, der for øvrigt ogsaa har Lindetræer til Læbælte og mange smukke Træer af samme Slags spredt rundt om.

Møltrup er en gammel Gaard, og den har ogsaa Del i Guds Riges Historie her til Lands. I den store Sal paa Møltrup blev der for halvhundrede Aar siden holdt Møde af Præsterne Vilhelm Beck og Johannes Clausen, og siden blev der her et Brændpunkt, hvorfra Velsignelse udgik til mange.

I den dejlige Have blev der holdt Ungdomsmøder, hvor der kunde samle sig Tusinde unge fra hele Egnen, og man saa hen til Møltrup som et Sted, hvor der var godt at komme. Gaarden blev ligesom hele Egnens Stolthed. Dens Marker og Enge bar ogsaa Vidnesbyrd om, at der var Dygtighed til Huse, og man gik trøstig ud og ind, fordi man vidste, at der her var Hjerterum at finde.

Siden kom der ringere Tider. – Gaarden var gammel og blev præget af sin Alderdom. Arealet svandt ind til 270 Tønder Land. Tidens Tand og Rotterne gnavede omkap med hinanden. Der syntes at være gaaet et Jordskælv hen over Gaardens Brolægning. Partier af Haven var ved at blive til Urskov. Springvandet ude paa den store Gaardsplads tabte Humøret og gav sig til at være Andedam. Pløre og Ælte var der overalt, og i det hele syntes Forgyldningen at være ved at gaa af Sancte Gertrud!

Gammel er Møltrup, og dog – jeg tror, at



Hoved- og sovebygning set fra haven. 1914.

den ejer noget af den evige Ungdom, noget af den Foryngelsens Kraft, som bestandig kan skyde friske Skud og bære nye Blomster og Frugter. – Nys har den skiftet Ham. Ad den Dør, foran hvilken fordum de adelige Karosser kørte frem, gaar nu svage og forkomne Mennesker ind for at finde et Hjem, og med Guds Hjælp skal nu den gamle Gaard til at skrive et nyt Blad af sin Historie, maaske mere ejendommeligt, i ydre Forstand mindre straalende end tidligere, men dog et Blad, som kan fortælle om de Begivenheder, der er værd at agte paa. «

Møltrup blev købt den 23. Maj 1912, og Overtagelsen skete den 1. Juli. Fra den Dag blev den taget i Brug som Optagelsehjem for forkomne Mennesker af enhver Art. Saa vidt det staar i vor Magt, vil vi gerne byde alle dem velkommen, som ønsker at ty ind under vort Tag, og jo mere forpjuskede og ilde tilredte de er, jo hjerteligere skal vort Velkommen være, for jo mere trænger de til at hjælpes. Om deres Ulykke skyldes Drik eller Dovenskab, Forbrydelse eller Vagabondering, om de kommer fra Fængslet eller Fattiggarden, fra Gaden eller Landevejen, det gør for os ingen Forskel, vi vil blot gerne være dem til Hjælp og søge at lede dem til Oprensning.

Der er for Øjeblikket mere Hjerterum end Husrum paa Møltrup. Og dog staar Døren aaben, vi kan ikke faa os selv til at lukke den i. For der er saa mange, som trænger til at tages ind ved Hjemmets Arne, og hvor kan vi sige nej, naar de banker paa vor Dør. Det er saa tungt at være stænget ude, at flakke hjemløs om i Kulden og Pløret, at vandre om i timelig og aandelig Elenighed, udsat for Fristelser og Fald.

Jeg véd, som sagt, at der fra forskellige Sider rystes paa Hovedet af det, som vi har begyndt her paa Møltrup. Man taler om det haabløse i Gerningen, at sligt aldrig vil kunde gaa, at der er intet Udkomme med de Mennesker, og at det vil blive en Skuffelse, det hele. Man kan høre saa mange Udtalelser om, at disse Mennesker vil jo nu éngang intet andet end drikke og drive, at den, som éngang har faaet Smag for Vagabondlivet, kan ikke rive sig løs derfra, at de maaske en kort Tid vil kunne finde sig i Forholdene paa saadant et Hjem, men saa stikker de af, og at der er intet andet at stille op med de Mennesker end at sætte dem under Tvang, spærre dem inde, saa gør de da ikke Ulykker saa længe.

Jeg véd alt dette paa Forhaand og er ganske forberedt paa, at vi vil komme til at opleve noget saadant her paa Møltrup, men

*Høsegård og ladebygning
set fra nordvest.
Ca. 1918.*



hvorfor skulde det afskrække os? Vi vil gerne tjene ham, som har givet den Anvisning: Gaa ud paa Stræder og Gader, gaa ud paa Vejene og ved Gærderne og nød dem til at gaa ind, for at mit Hus kan blive fuldt! Saa maa det ikke faa altfor stor Betydning for os, at der ogsaa er Sandhed i Ordet: De budne var det ikke værd! og at Taknemligheden ikke er stor blandt Menneskenes Børn. Vi er fuldt forvissede om, at Gud vil, at dette Arbejde skal tages op, og saa vil han

ogsaa give Evnerne og Midlerne dertil. Det tør vi ikke tvivle om. Men forøvrigt er det min glædelige Erfaring gennem de mange Aar – og nu ogsaa efter Oplevelserne her paa Møltrup – at det er muligt at være til Hjælp for disse Mennesker, og at der er meget mere godt hos dem, end Mennesker i Almindelighed antager. Der kan ofte være langt til Bunden, og der kan være meget, som der maa bæres over med – jeg faar senere meget at fortælle herom – og der vil



C. A. Petersen. 1918.

være haardt Brug for den Kærlighed, som tror alt og haaber alt og taaler alt. Vi vil behøve at lære megen Sagtmodighed og megen Visdom, men saa vil Arbejdet ogsaa bære velsignet Frugt.

Maaske vil det gaa smaat og langsomt, men enhver, der er vokset op i et godt og kærligt Hjem, véd ogsaa, hvilken Indflydelse det kan faa paa et Menneskes Karakter. Der er sikkert meget mere Magt i Minderne om Hjemmet, end vi til daglig forestiller os. Det er et saadant Hjem, vi er i færd med at bygge her paa Møltrup. Min Hustru og jeg vil sammen med vore Medarbejdere fra Dag til Dag prøve paa at saa den gode Sæd i Hjerterne, og naar vi gør dette, har vi ogsaa Troen paa, at den gamle Forjættelse skal opfyldes. Vi skulle høste i sin Tid, saafremt vi ikke blive trætte.

Vore grundsætninger

Johs. Munck skrev i »Meddelelser« 1913

Naar jeg skulde udtrykke, hvad det er, vi gerne vil her paa Møltrup, saa kan jeg sige det paa denne Maade: Vi vil give dem, vi tager ind til os, et HJEM. Alt er i grunden udtrykt i dette ene Ord. Dersom nogen nævner Ordet »Anstalt« i forbindelse med Møltrup, faar han med mig at gøre! Det er slet ikke det, vore forkomne Venner trænger til. De har haft tilstrækkeligt med Anstalter at gøre: Opdragelsesanstalter og Fatiganstalter, Drankeranstalter, Tvangsanstalter og Strafanstalter. Og alle disse Anstalter har ikke kunnet hjælpe dem. De har maaske for en Tid kunnet tage dem bort fra deres Fristelser ved at isolere dem, de har søgt at disciplinere dem, tvinge dem til at forandre Retning, aabne deres Øjne for, at det var galt, som det var, og at der maatte passes bedre paa en anden Gang, – men det var dog som en fremmed Magt, der mødte dem, noget ublidt eller haardt, overfor hvilket man ligesom maatte sætte sig til Modværge.

For en Tid siden oplevede jeg noget i denne Retning her paa Møltrup. Der var en Kommune, som havde anmodet mig om at modtage en Mand, der ellers skulde være anbragt paa en Tvangsanstalt. Da han blev ledsaget hertil, troede han, at han paany skulde ind i en Anstalt, og jeg saa ind i et Par fjendske Øjne, der tydeligt nok sagde mig, at om vi bildte os ind, at vi skulde faa Bugt med HAM, tog vi mærkeligt fejl. Men Manden maa aabenbart have forregnet sig, for mildere Øjne end dem, han nu har, skal man lede længe efter, og han er en flink og dygtig Arbejder, som vi allerede er rigtig gode Venner med.

Han var kommet ind i et Hjem – det var Hemmeligheden, – og Hjemmet tog ham om Hjærtet!

Møltrup er et Hjem og ikke en Anstalt, skal med Guds Hjælp heller aldrig blive det. Men hvis nogen deraf vilde slutte, at saa er det nok et Sted, hvor alting gaar hulter til bulter, og hvor enhver har Lov til at gøre,



En af »sønnerne« pudser knive. Ca. 1918.

ligesom han vil, saa svarer jeg ærligt: Den, som siger saaledes, maa være ganske uvidende om, hvorledes det staar til i et godt Hjem. Der kan Børnene frit faa Lov til at udvikle sig hver efter sin Ejendommelighed, men der er dog én Vilje, som raader, og én Aand, som sætter sit Præg paa det

hele. Børnene kan have Unoder, kan skeje ud, maa opdrages, vises tilrette, men de holder af deres Hjem og véd god Besked med, hvorledes de skal opføre sig. I ethvert godt Hjem gives der en uskreven Lov, som alle bøjer sig for i deres Hjærte.

Det er saaledes, vi har det her paa Møltrup. Vi har ingen Reglementer, ingen trykte Bestemmelser om dette eller hint, men vi har en uskreven Lov, den Hjemmets Aand, som vi gerne vil skal sætte sit Præg paa vort hele daglige Samliv. Naar vi modtager et Menneske her, taler jeg med ham om de nye forhold, han nu er kommen ind i, og hvad det er, vi ønsker at give ham, og hvad vi maa kræve af ham, for at alt skal gaa saaledes, at vi begge kan faa Glæde af det. Og dette er hverken vanskeligt for mig at forklare eller for ham at forstaa. Noget vanskeligere er det jo rigtignok at udføre i Praksis, men jeg maa dog sige, at vi har grumme lidt – eller slet intet – Bryderi af de fleste af vore »Børn« her, – det er kun nogle enkelte, særlig vanskelige Naturer, som volder os Kvaler. Og jeg har Frimodighed nok til at tro, at de allerfleste af dem, som har opholdt sig paa Møltrup, har modtaget Indtryk, som de sent vil glemme, fordi de her mødte noget, der talte til det bedste i deres Hjærter.

Brev fra Flakkebjerg Institut

1913

At pastor Muncks tanker og handlemåde ikke vakte udelte begejstring og tilslutning overalt, vidner følgende brev om. Brevet er besvaret den 2.4.1913. Desværre har vi ikke kopi af besvarelsen.

Flakkebjerg Institut
den 31te Marts 1913.

Kære Pastor Munck!

Det er lige saa godt, jeg sender Dem et Par hvasse Ord i Anledning af Deres sidste Meddelelser. For det er ikke godt at gemme Vrede i henhold til Pauli Ord, som jo heldigvis ikke forbyder Vrede.

Kan De huske, hvilke Sten Kristelig Forening lagde sig selv i Vejen 1898, ved at forkaste det, som var forud for det, som skulde komme. Jeg synes, De begynder paa samme Maade nu. Har De nogen Sinde været paa Flakkebjerg? Nej, ikke saa vidt mig bekendt. Har De været paa en Opdragelsesanstalt i det hele?

Ordet Hjem bruger vi alle. Om vi misbru-

ger det, afhænger ikke af Systemet, men af os selv. Gamle Møller brugte det atter og atter. Jeg bruger det. De vil bruge det. Selvfølgelig. For os Danske er Hjem det bedste, og det bedste vil vi give. Det var det første.

Og det andet: Med hvilken Ret skriver De: Opdragelsesanstalter, Fattiganstalter, Drankeranstalter osv., osv. Ja, det kan jo ikke være for at sætte Eleverne i Klasse med Fattige, Drankere osv., det er for at betone Forskellen paa Anstalt og Hjem – Tonen skal ligge paa sidste Del af Ordene. Men hvor er Grænsen mellem Hjem og Anstalt? Kan Kristi Kærlighed i de milde Former drive alt hos dem i Kraft af den Aand som er i Dem? De taler jo dog om de (enkelte?) vanskelige. Lader De dem løbe? Har De Lov til det? Har De Kommunens Lov? Eller Kristi? Jeg forstaar ikke dette. De skriver: Deres Grundsætninger – altsaa i Flertal, jeg har kun fundet den ene Side af Sagen i Deres Meddelelser, eller skiller Deres Sag sig fra vor – og andres – derved at Deres kun

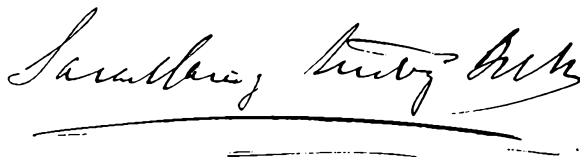
har een Side, alle andre har to? Skriv derom i næste Nummer, Munck! Men klart, ikke Lyrik med Foraarsblomster, dem har vi ogsaa.

Jeg har lært at sige Vridsløse Tak for godt Arbejde for enkelte af mine Elever – ikke betragte Vridsløse som den store Ulykke – ligesom De! De, som engang sagde – jeg glemmer det aldrig –: jeg tror, at Vridsløse er det bedste! Skulle mon ikke De – hellere end at skubbe Anstalterne bort fra Dem – de Anstalter, som ogsaa efter fattig Evne vil være Hjem – skulde ikke De bygge paa vort Arbejde i Fortsættelse – De gør det dog sikkert, om De faar en Elev fra Ourø eller Flakkebjerg – i stedet for at blive ved med – tilgiv mig nu! – at vrænge det gamle Ord Anstalt efter os, De, som før eller senere vil blive: Forstander for Anstalten Møltrup, den Gud velsigne.

De ved ikke, hvor jeg er taknemlig for, at der er Mænd i Danmark, der i disse Statstider kan handle som De og Deres Hustru. Foreløbig glider mit Arbejde ind under Staten – uhjælpelig, om faa Maaneder er jeg formentlig regulær Statsemedsmand under Bruns Pisk! Lad det bryde, lad det gære. Gud viser vel Vej ind eller ud.

Gid hans Aand maa føre Jer langt, langt frem i Fællig med de mange, som vil som I.

Kærlig Hilsen til Eder begge!
Eders hengivne

A handwritten signature in cursive script, reading "Sørensen, Knud". The signature is written in black ink on a white background. Below the signature is a horizontal line.

Opdragelse

Af Johs. Munck i »Meddelelser« 1916

Det er sikkert almindelig erkendt, at blandt de mange Kunster og Videnskaber her i Verden er Opdragelsens Kunst en af de vanskeligste. Hvorfor skulle den ellers saa tidt mislykkes for os Mennesker? For at kunne være en ret Opdrager kræves der megen Visdom, et indgaaende og fortroligt Kendskab til den menneskelige Natur baade med dens gode og dens daarlige Anlæg. Og der kræves en stor UDHOLDENHED. Opdragelse er jo ikke noget, man bliver færdig med paa én Gang, men der skal mange Aar til. Der skal rettes og vejledes i store og i smaa Ting, man maa aldrig blive træt eller opgive Haabet. Og derfor er ogsaa noget af den store KÆRLIGHED nødvendig, den, som baade forstaar at tugte paa rette Maade og at vise den rette Overbærenhed, naar det er denne, der kan føre til Maalet.

Det er ikke nok med den gode Vilje. Hvis den var tilstrækkelig, vilde sikkert ikke saa mange Menneskeliv mislykkes. Vi, som har

Børn, vil jo dog saa gerne, at de skal blive bedre, renere og stærkere end vi selv, at de skal kunne undgaa de Skær, hvorpaa vi strandede, at de maa naa frem til det, som vi ikke naaede. Og saa ser vi dog undertiden DET gaa igen hos vore Børn, som vi selv saa gerne havde villet være af med, vi ser med Smerte, at vi havde ikke det rette Greb paa at vejlede dem, og at Resultatet kun blev saa som saa.

Men gaar det saaledes med det grønne Træ, hvorledes vil det da gaa med det tørre! Er DET at opdrage Børn en Kunst, som er svær, hvor meget vanskeligere er det da ikke at opdrage Mennesker, hos hvem det bløde og bøjelige forlængst er blevet afløst af det kantede og stridige, og som er blevet gamle nok til at mene sig selv kloge. Og er det vanskeligt at opdrage en Børneflokk i et Hjem, en Søskendeflokk, hvor stor eller lille den nu kan være, hvor meget besværligere er det da ikke at opdrage Møltrupbørnenes store sammenbragte Flokk, der tæller mel-



Søn- og helligdage står maskinerne stille på Møltrup. Ca. 1919.

lem 70 og 80 Sjæle! Her skal der endda raades Bod paa, hvad der blev forsømt af Opdragelse i fordums Tider, og her skal der mange Gange drages op fra dybe Brønde af Synd og Forvildelse.

Jeg peger paa Opgavens Storhed – ikke for at sige, at vi er dygtige nok til at gennemføre den, – ak nej, Gerningen her skal nok belære os om, hvad vi formaar! – men for at sige til vore Venner, at vi trænger til, at deres Tanker og Forbønner maa følge os

i vort Arbejde, om dette skal lykkes. Her skal der megen Visdom til, intet mindre end den »Visdom herovenfra«, som Apostlen Jacob taler om. Han var nok en god Opdrager, den Mand, som var sat til Vejleder for den første Menighed. Men blandt alt det, han har lært mig, er der dog intet, som synes mig vigtigere og rigtigere end dette, som han kalder VISDOMMENS SAGTMODIGHED, og jeg forstaar ham godt, naar han siger, at Visdommen herovenfra er

upartisk. Begge Dele har vi saa haardt Brug for i vor Opdragergerning her paa Møltrup, baade Sagtmodigheden og Upartiskheden.

Hvor behøves der megen Varsomhed over for de stridige Sind, som vi saa ofte har at gøre med i vort Hjem. Er der noget, som er et fælles Kendemærke for vor »Børneflokk«, saa er det en sørgelig Mangel paa Selvbeherskelse. Der sidder en Trold i mange af dem, og ved den svageste Berøring paa Knappen farer Trolden op af Æsken! Ja, var det endda kun en Legetøjstrold, saa kunde man jo snart faa Bugt med den, men det viser sig desværre ofte, at det er en veritabel ond Aand, som baade har Næb og Kløer, og som kan rase ganske alvorligt. Og hvis man nu vilde betale med samme Mønt og i Kraft af Bevidstheden om, at man er den stærkeste, vilde slaa til, saa kunde man vinde en let købt Sejr – og vilde i det samme lide et Nederlag! Thi det er jo ikke vor Opgave i det ydre at vise vor Overlegenhed, at ville herske over dem, der er betroet til vor Omsorg, men det, der skal opnaas, er, om vore Venner kunde hjælpes til at vinde Sejr over SIG SELV, lære frivilligt at bøje sig, fordi de erkender, hvad der er ret og rigtigt. De har som oftest gennem mange og lange Aar trællet under deres eget hastige Sind, og

det har været deres Ulykke. Men møder de Visdommens Sagtmodighed, kan de afvæbnes, og da bliver det baade til Glæde for dem selv og til en endnu større Glæde for os andre, fordi vi bedre véd, hvad en Sejr over Selvet betyder.

Vi vil ikke den udvortes Overlegenhed i vor Opdragergerning, men vi vil Overbærenhed. Og den er nødvendig, ganske uundværlig. Aldrig maa vi glemme, hvorledes de er stillet, hvor uendelig meget de har at kæmpe med. Vi maa ikke stille for store Fordringer til de brudte Viljer, vi maa ikke undres over, at der kan lides Nederlag. Men naar Sagtmodigheden møder dem, saa bliver den en Løftestang, der kan drage dem op og lede dem paa Vej. Og lad der komme hundrede Nederlag, – blot de fører i den rigtige Retning, saa kan ogsaa det blive til Velsignelse. Der kunde skrives en NEDELAGETS PSYKOLOGI ud fra mine Erfaringer her paa Møltrup. Der kunde fortælles om Mennesker, som netop gennem Fald og Nederlag lærte det, der var nødvendigt for dem til Oprejsning, og som derigennem fik Lænkerne brudt.

Det er ikke den letteste Vej, thi det gør ondt at se et Menneske handle ilde med sig selv. Men skal man opdrage Mennesker til at leve Livet, saa sker det ikke ved at lægge



*Hestekræfterne mønstres.
1924.*

dem i Bomuld og skærme dem saaledes, at ingen Vind kan blæse paa dem. Nej, de maa møde Livet selv og vælge mellem godt og ondt. Jeg er glad over, at Møltrup ikke ligger fjærrt og afsondret i en Krog, hvor Verdens Fristelser kun kendes af Navn. Vel vilde det forskaane os for mange bitre Oplevelser, om f.Eks. Brændevin ikke var til at faa i mange Miles Omkreds. Og det vilde være ulige lettere, om man forpligtede de optagne til et frivilligt Klosterliv paa et eller to Aar, saa at de slet ikke kom i Berøring med den onde Verden. Men hvad vilde der opnaas ved et saadant Drivhusliv? Ak, jeg har altfor ofte set det under min Gerning som Fængselspræst, at der vel kunne skyde

Blade og Blomster frem, at der kunde vækkes Længsler og fattes gode Forsætter, men naar saa Frugten skulde vise sig i et nyt Liv derude, saa visnede den ofte ved det første kolde Pust, der mødte den fra Verden. Nej, Ansigt til Ansigt med Livet selv, med dets Fristelser og Kampe! Og lides der saa Nederlag – det gør vi jo alle! – saa er det ikke DET, der er det afgørende. Nej, det afgørende er, om der mod den, som lider Nederlaget, er udrakt en Haand, som vil hjælpe den faldne til rette med Sagtmodighedens Aand, med den Visdommens Sagtmodighed, som er fuld af Barmhertighed og Overbærenhed og Kærlighed.

Vi vil gerne paa Møltrup række en saa-

dan Haand ud til vore svage Venner, og vi HAR gjort det – og vil blive ved at gøre det, saa længe vi ser nogen Mulighed for Op-
rejsning hos dem. Der er jo én, som har sagt et Ord om at tilgive syv Gange halvfjerd-
sindstve Gange. Og han giver en Forkla-
ring til dette Ord ved at sige: »Dersom din
Broder synder syv Gange mod Dig om Da-
gen og vender syv Gange tilbage til Dig om
Dagen og siger: Det fortryder mig, – da skal
Du tilgive ham«. Her er vi ved Kærnepunk-
tet af den Opdragergerning, vi gerne vil
udføre i vort Hjem, her er den Rettesnor,
som vi gerne vil følge, saavidt det staar til
os. At vise den rette Udholdenhed over for
de Mennesker, som er betroet til vor Om-
sorg, dermed staar og falder det hele. Og
der kan tidt være en lang Vej fremefter.
Der har som oftest hos vore Mænd været en
Udvikling i Synden gennem mange Aar.
Skal der bødes paa den, maa vor Opdragel-
se være rettet paa en langsom Udvikling,
paa at faa de dybe Rødder luget op. Vi maa
have Tid dertil, og vi indretter os derpaa,
saa vist som vi ikke, saa længe de og vi lever,
vil opgive nogen af dem, der tager deres
Tilflugt til os.

Naturligvis kan der forekomme Tilfælde,
hvor vi maa sige til os selv: Her kan vi ikke
hjælpe, vi har prøvet og prøvet, og det er

slaaet Fejl Gang paa Gang. Naar et Menne-
ske ikke VIL hjælpes, men kun tænker paa at
ødelægge sig selv og paa at bringe andre i
Fristelse, saa kommer omsider den Stund,
hvor baade han og vi forstaar, at nu er det
bedst, at vore Veje skilles. Saa maa han prø-
ve, om han ad andre Veje og paa andre Ste-
der kan naa til Oprejsning. Men hvis det
bare bliver værre med ham, og han saa igen
i sin Elendighed vender tilbage til os og si-
ger: Det fortryder mig, – saa er vi rede til at
tilgive ham og atter færdige til at tage fat
dér, hvor vi slap. Vi er endnu langt fra naa-
et til de syv Gange halvfjerd-sindstve Gan-
ge med noget Menneske!

Og som det har sig med Hensyn til en
Mands Tilbagevenden til Møltrup, saaledes
ogsaa med Hensyn til det daglige Liv her i
Hjemmet. Der kan blive Brug nok for Tilgi-
velse! Det onde Sind kan rive og slide i sit
Offer og gøre ham til en alt andet end be-
hagelig Fremtoning. Men naar Uvejret er
ovre, og han saa – undertiden paa en nok
saa snurrig Maade – kommer for at »stikke
sin Undskyldning«, hvem er saa vi, at vi
ikke hjærtelig gerne falder ham om Halsen
og forsikrer ham, at alt er glemt.

Udholdenhed maa der til, for at vor Op-
dragergerning skal lykkes, baade Udhol-
denhed i Haab og Udholdenhed i Tilgivel-

se. Og saa maa vi lære at vente paa den belejlige Tid. Der var i gamle Dage en romersk Feltherre, som hed Fabius Cunctator. Han havde faaet sit Tilnavn »Nøleren«, fordi han ikke straks angreb Fjenden, og i Rom blev man utaalmodig, fordi han trak sig tilbage og undgik Slag. Men han ventede kun paa det rette Øjeblik, og saa slog han til og vandt Sejrr. – Det er den Slags Krigskunst, vi ofte maa øve her paa Møltrup, og den har mange Gange bragt Sejren hjem. Saalænge Sindet er i Oprør, er der intet at stille op, men naar de vrede Bølger har faaet Tid til at lægge sig, er det rette Øjeblik kommet, hvor alt kan bringes i Lave igen.

Og saa maa vort hele Arbejde være grundet paa intet mindre end Tillid til de Mennesker, blandt hvilke vi har vor Gerning. De dybe Skuffelser, som mange Gange møder os, maa ikke gøre os bitre og faa os til at tabe Modet. En Opdrager, som ikke har Tillid til det Stof, han arbejder med, er ingen Opdrager. Vi *maa* have – og vi har – Tillid til de Muligheder, som findes hos dem, vi samler om os, selvom disse Mulig-

heder ofte ere dækkede af et Lag af tilsyneladende Umuligheder. Og jeg kan tilføje: Vi har denne Tillid bygget paa Virkelighedens faste Grund, fordi vi Gud ske Lov mange Gange har oplevet, at det umulige blev muligt. Og underligt lyder det maaske, men det er dog sandt: Min Tillid til Muligheden af Menneskers Oprejsning er vokset ved alle de Skuffelser, jeg har maattet opleve her paa Møltrup. Jeg kan ikke forklare mig det selv, men Grunden er maaske den, at jo mere jeg har set af menneskelig Ynkelihood, – hos mig selv og hos andre, – des mere har jeg lært at stole paa Guds Kraft og at bygge paa hans Almagt og Naade.

Men om jeg havde Tro, saa jeg kunde flytte Bjerge, og om jeg vidste alle Hemmeligheder og havde al Kundskab i Opdragelsens svære Kunst, men ikke havde Kærlighed, da var jeg intet. Kærligheden maa være det første og det sidste, den Kærlighed, som er langmodig og velvillig, som ikke er fremfusende og ikke søger sit eget. Hvor trænger vi til at fyldes mere med den her paa Møltrup, for at vor Gerning kan lykkes.

Overvejelser

Af Johs. Munck i »Meddelelser« 1917

Pastor Munck gjorde sig efter fem års erfaringer på Møltrup nogle tanker om hjemmets størrelse og eventuelle udvidelse.

Enhver vil let forstaa, at der i et Arbejde som vort kan møde os mange Slags Vanskeligheder, som det ikke altid er saa let at faa overvundet. Det er jo ikke de mest omgængelige Mennesker, vi har samlet i vort Hjem. Og de Tider, vi lever i, hører jo heller ikke til de letteste at gennemleve. Naar vi desuagtet kan arbejde med glad Fortrøstning og snarere faar vort Mod og vor Glæde styrket, saa kommer det af, at vi er omgivet af saa megen Kærlighed og Trofasthed fra vore Venners Side, saa vi ikke kan være taknemlige nok. Vi har jo ikke kunnet undgaa at mærke Dyrtiden ogsaa her paa Møltrup, idet Udgiften til en Mands daglige Kost i afvigte Aar er steget til 77 Øre, men Dyrtidens TRYK har vi hidtil ikke mærket, thi gennem vore Venner har Gud troligt sørget for at holde Bekymringerne borte

fra vor Dør, saa vi altid har faaet, hvad vi trængte til. Og trods Dyrtiden har vi som hidtil altid kunnet holde Døren paa vid Gab, saa vi har modtaget saa mange Mænd, som det var os muligt at have. Huset har været fuldt, og om det havde været større, vilde vi havde haft Mod til at modtage endnu flere.

Men her melder der sig en af de Vanskeligheder, som vi idelig maa beskæftige vore Tanker med. Har vi Lov til at gøre vort Hjem større? Er det ikke allerede FOR stort? Naar der nu til Stadighed opholder sig mellem 70 og 80 Mænd paa Møltrup, vil Hjemmet saa ikke lide derunder? Og vil det ikke netop derved miste Karakteren af et Hjem?

Man kan disputere herom, og man kan opstille smukke Theorier, ud fra hvilke man vil begrunde sine Anskuelser. Men jeg fortrøster mig nu til, at ingen Theori vil kunne afgøre, hvor stort eller hvor lille et Hjem rettelig bør være, og jeg foretrækker at lade Livet selv i Praxis afgøre, hvorledes

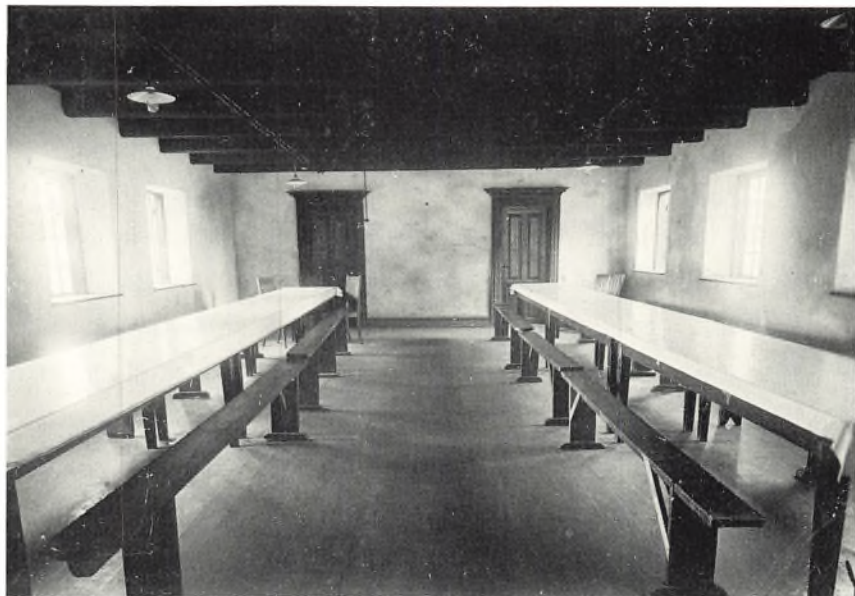
Spørgsmaalet skal løses. Jeg kan bruge et Billede derom. Man kan regulere en Aa, saa der kommer den skønneste Orden i Tingene, man kan gøre dens Bredder mere retlinede og mere – kedsommelige, men den lille Skovbæk, der bryder sig sin egen Vej og rislende leger sig frem mellem Stene og Krat, ejer dog en større Ynde og spørger ingen om, hvor stor eller hvor lille den tilsidst maa blive. Det afhænger af, hvor mange Kilder, der strømmer til og blander sig med Bækkens Vand. De spørger ikke, om de MAA komme, men de kommer og mener at være i deres gode Ret dertil.

Paa denne Maade er det, at vort Hjem har vokset sig stort. Vi har ikke villet skabe et Hjem af denne eller hin Størrelse, vi har hverken sat Grænser for, hvor faa eller hvor mange vi maatte blive. De er strømmet til, alle vore Kilder, og de mange Bække smaa har ofte faaet Vandet til at stige indtil Oversvømmelse. Mange Gange har vi sagt til hinanden her i Hjemmet, at nu maatte vi ikke blive flere, at nu kunde vi ikke mætte flere Munde, – og saa bankede Nøden i det samme saa stærkt paa vor Dør i en saa sørgelig Skikkelse, at vi alligevel ikke kunde faa Lov til at sige nej. – Eller det gik til paa en anden Maade. Der var Smalhans, og det stod for os, som om der maatte lukkes for

yderligere Tilgang. Men saa vandrede der i det samme nogle Mænd ind ad Porten og bad om at maatte blive. Vinter var det, og de havde spadseret i flere Maaneder. De var trætte og kede af det omstrefende Liv, og de vilde nødig ud paa Landevejen igen. Men vi maatte gøre os haarde. »Nej, vi KAN ikke, vi har slet ingen Plads, og vi har hverken Senge eller Tæpper eller Lagner, for vi har 82 i Forvejen!« »Jamen, kan vi saa ikke faa Lov til at ligge i Stalden?« – Det kunde vi ikke sige nej til. Og saa nogle Dage efter kom der til Hjemmet en kærlig Gave, der ligesom sagde til os: I maa alligevel gerne beholde dem! Og baade de og vi glædedes derover.

Livet selv faar regulere, hvor stort eller hvor lille vort Hjem skal blive. Men Vanskeligheden kommer saa til at bestaa deri, at Møltrup under alle Forhold ikke kommer til at mangle det hjemlige Præg, at Hjemmets Aand ikke jages paa Flugt ved Synet af de mange Mennesker, som færdes derinde. At dette KAN ske, er en Mulighed, som der maa regnes med, en Fare, som kan true, men at det BEHØVER at ske, selv om Hjemmet skulde vokse sig dobbelt saa stort, har ingen endnu overbevist mig om. Naturligvis vil der imellem en saa stor Flok altid findes nogle, som ikke slutter sig til, som

Et kik ind i den første spisesal. 1914.



unddrager sig og betragter Møltrup mere som et Opholdssted end som et Hjem, men dette vilde ogsaa være Tilfældet, selv om Hjemmet kun var halvt saa stort, som det er nu. Hovedsagen for mig er, at ingen af dem, som finder Vejen herind, kommer til at mangle det kærlige Tilbud om at tage Plads ved Hjemmets Arne og betragte Hjemmet som sit. Og jeg skulde tro, at saaledes er det gaaet de fleste. Hvorfor skulde ellers de, der har vendt Hjemmet Ryggen, bestandig ty tilbage hertil igen?

Men mange Gange er det jo netop Hjemfølelsen, som det kniber med hos vore Mænd, og som først skal oparbejdes hos dem. De er jo saa godt som alle hjemløse, og det ikke, fordi de altid behøvede at mangle et Hjem, men fordi de kastede Vrag paa Værdierne i deres Hjem og valgte det, som skilte dem af med Hjemmet. Hvad Under da, om adskillige af dem har Vanskeligheder med at faa Værdierne omforandrede og lære at sætte Pris paa det, som de mistede Interessen for. Men der er maaske netop



*Møltrup set fra vest.
Pastor Munck står ved leddet.
Ca. 1917.*

en af Ejendommelighederne ved Møltrup, at man ved Siden af det frie Kammeratskab, der rører sig her, dog har Lejlighed til at faa Hjemfølelsen vakt lidt efter lidt. Det tager maaske lang Tid, og det sker undertiden umærkeligt for den paagældende selv, men naar blot de usynlige Traade bestandig bliver stærkere, saa kommer omsider den Stund, hvor han mærker, at nu er han fanget og kan ikke slippe løs!

Det STORE Hjem kan have sine Vanskelig-

heder. Det kan jo knibe med at have alle Kyllingerne under Vingerne, skønt det jo er ganske mærkværdigt, hvor mange der er Plads til, naar man bare har Kærlighed nok. Det er nemt nok at samle dem ved visse Lejligheder. Hønen kagler, og de piler allesammen til for at faa Del i det, hun har at give dem. – Vi behøver blot at lade Madklokken kagle, saa har vi dem, og de er flinke til at tage for sig af Retterne! Men – kan vi samle dem ogsaa om det, vi saa gjerne vil

give dem, det, der kan gøre dem stærke og glade og rene og hjælpe dem til at blive nye Mennesker? Kan vi faa Lov til at give dem DET BEDSTE? Kan det STORE Hjem give enhver af de mange, vidt forskellige Mennesker, der færdes herinde som sammenbragte Børn, netop det, som hver enkelt Individualitet trænger til?

Nu – Idealet er vel vanskeligt at naa, men vi taber det ikke af Syne. Vi tror jo i al Enfoldighed, at den eneste rette Medicin for hjemløse Stakler er at give dem et Hjem, hvor de kan møde noget af en Fars og en Mors Kærlighed. Dette er vel en saa indlysende Sandhed, at ingen vil kunne tvivle om Rigtigheden heraf. Men det kan maaske nok være nødvendigt nærmere at paavise, hvorledes vi søger at virkeliggøre dette.

For det første har det været vor Stræben at søge at gøre alt saa hyggeligt og kønt som muligt. Paa dette Punkt har vi haft en god Forbundsfælle i den gamle Gaard, som i sig selv danner en smuk Ramme om det hele. Møltrups dejlige Have lægger ogsaa sit store Lod i Vægtskaalen. Og Aaen, der slynger sig som et Baand om Haven, ejer ogsaa sin særlige Ynde.

Men Rammen er jo alligevel ikke det vigtigste. Det, som har den største Betydning, er dog dette, at alle Døre staar aabne, vore

Medarbejderes og vore, saa at enhver kan gaa ind og gaa ud, som han lyster. De fleste har jo hver sit eget lille Værelse, hvor han kan være ene med sig selv, naar han vil være det, men vil han være »i Familiens Skød«, har han den letteste Adgang dertil, baade til at adsprede sig med Kammeraterne paa Salen og til at faa en hyggelig Samtale med dem, som han nu nærmest føler sig knyttet til af Medarbejderne.

De aabne Døre, den altid frie Adgang, det staar for mig som det vigtigste af det hele, fordi det i sig rummer Tilbuddet om at blive lukket ind, er som den aabne Favn mod alle Hjemmets Beboere. Og vi ønsker jo intet hellere, end at de alle som én maatte tage mod dette Tilbud! –

Vort Hjem har vokset sig stort. Det huser nu, mens jeg skriver dette, langt over de fire Snese Mennesker. Og der er i Virkeligheden Trang til at gøre det langt større, end det er, thi vi maa sige nej til mange Anmodninger om at komme hertil, fordi vi absolut ikke har Plads til flere. Men skal det udvides, er jeg ganske klar over, at dette maa ske ved at opføre mindre Hjem, hvor man kan lade DEM bo sammen, som høre sammen. »Kasernebygningen« med de 70 smaa Værelser bør ikke gentages. Den er fortræffelig til sit Brug, den sigter Stoffet og frem-

hjælper Orden og Disciplin, den virker som en Skole i Dyd og gode Sæder. Men vi vilde gerne sættes i Stand til at lade Eleverne rykke op i en højere Klasse, hvor de efter vel overstaaet Eksamen kunde faa flere Bekvemmeligheder og mere Hygge end paa Kasernen. Vore Planer om saadanne Hjem til 10-15 Mennesker hver begynder at forme sig, og den Tid er maaske ikke fjærn, hvor vi kan begynde at virkeliggøre dem. Alt dette vil blive et stort Fremskridt, og at det vil hjælpe til at bevare Møltrup som et virkeligt Hjem, er der ingen Tvivl om.

Man fornemmer pastor Muncks fremtidsvisioner, når han skriver:

»Nuvel, det kan være kønt at drømme stort, – jeg tror, at Møltrup Optagelseshjem aldrig var blevet til, hvis vi ikke havde haft den Evne, – og noget af Drømmen vil vel nok gaa i Opfyldelse; men hvad der ikke er Drøm, men levende Virkelighed det er, at med os staaer en sjælden trofast Vennekare, som bygger med paa Værket, og som vi siger en inderlig Tak for al Kærlighed og Opmuntring i Arbejdet.«

Året efter lå han i sin grav på Timring Kirkegård, hvor i forvejen fire Møltrupsøner var blevet begravet. I dag er der over 70 gravsteder deroppe, allesammen mænd, som fandt deres sidste hvilested blandt kammerater.

Ved pastor Johannes Muncks begravelse

Pastor Munck døde 20. november 1919.

Ved hans begravelse udtalte biskop H. Ostenfeld, København, følgende:

Apostlen Paulus taler en Gang om, at vi skal have det samme Sind, som var i Kristus Jesus. Og naar han saa fortæller om, hvorledes Jesu Kristi Sind var, saa sammenfatter han det i det ene Ord »lydig«, »han blev lydig til Døden, ja Korsets Død«. Om sig selv siger han ved en anden Lejlighed nogle Ord, som klinger af det samme, dog siger han ikke, at han blev lydig, men han udtrykker sig saaledes: »Jeg blev IKKE ULYDIG mod det himmelske Syn«.

Naar jeg tænker paa Johs. Munck, hans Liv og Gerning, saa samler det sig for mig i Ordene »ikke ulydig«. Allerede tidligt i sit Liv modtog han Kaldelsen til at være den himmelske Faders Barn, og han var »ikke ulydig«. Og da han havde staaet i sin Gerning med Opofrelse og Trofasthed i 18 Aar, kom et nyt Kald til ham, at han skulde



give sit Liv til dem, som ingen tog sig af, og han var »ikke ulydig«. Det var det, som var Kendemærket i hans Liv, det var det, hvormed han udmærkede sig.

Det var ikke med fremragende Begavelse, skønt han var ogsaa i den Henseende en veludrustet Mand, det var ikke med overordentlige Talegaver, skønt han nok var værd at høre paa, men det var ved, at han LEVEDE KRISTENDOM, saa alle kunde se det, det var, fordi han ikke var ulydig, at han blev den, han blev.

Og fordi det var Grundtonen hos ham, at han forstod sit Liv som en Tjeneste i Lydighed mod sin Herre, saa var han ogsaa en meget FRIMODIG Mand, han skulde jo ikke bekymre sig for de mange Ting, han skulde kun et eneste, ikke være ulydig mod sit

Kald, saa maatte han, som havde ladet Kaldet udgaa til ham, ogsaa sørge for alle de mange Ting, og han erfarede da ogsaa i sit Liv, at den Herre, hvis han var og hvem han tjente, var en god Herre at tjene. Han lod ham aldrig i Stikken, og vi saa, hvorledes Lydighed og Frimodighed saa smukt parredes i hans Liv.

Saa dan var Johs. Munck, og fordi han var saadan, har hans Liv ikke været levet forgæves.

Saaledes skal hans Minde staa blandt Møltrupps Venner og Møltrupps Sønner, og saaledes skal det staa blandt dem, der i særlig Forstand var hans egne. De skal alle huske, at selv om Johs. Munck er død, Johs. Muncks Gud lever.

Johannes Muncks sidste tanker

Inden pastor Munck døde havde han forberedt sig på, at det kunne gå sådan. Han havde også været ved at forberede sin næste Meddelelse, og i hans efterladte papirer fandt man blandt andet følgende:

Denne Gang har jeg også Lyst til at skrive noget om Opdragelse. Jeg vil saa gerne være til Velsignelse for de faldne Mennesker, der er kommet paa Kant med Livet og hjælpe dem paa ret Køl, saa de ogsaa kan komme over paa Solsiden. Men jævnsides med denne Gerning maa der gaa et andet Arbejde, som ogsaa er nødvendigt. Jeg frygter næsten for at sige det, fordi mine Ord let kan misforstaas, men det faar ikke hjælpe: Møltrup vil ikke alene hjælpe forkomne Mennesker til nyt Liv, men det har ogsaa som sin anden store Opgave: At opdrage Samfundet til bedre at forstaa de forkomne og derigennem hjælpe det til at finde nye Veje, ad hvilke man kan gaa. Samfundet maa opdrages til at faa et andet Syn paa den, der er ved at gaa til Bunds, men må lære at se sin egen Skyld og maa rette de



Fejl, som det begaar. – Der findes her i Danmark tusinder af hjemløse, som trænger til at hjælpes til Rette. Hele denne store Skare af Mennesker, som ikke har noget blivende Sted, som i Dag er her, i Morgen der, de Tusinder af ulykkelige, som man med et gængst Udtryk kalder Vagabonder, og som i det almindelige Omdømme anses for at være nogle fordrukne og arbejdssky Individuer, der gør Landevejene usikre og forøver alskens Forbrydelser under deres Omflakken.

De trænger sandelig til at opdrages disse Mennesker, til at drages op af den Elendighed, hvori de er sunket ned. Men hvorledes skal de blive det, naar den Behandling, de udsættes for fra Samfundets Side, kun er skikket til at føre dem yderligere nedad?

Denne lille hilsen er noget af det sidste, vi har fra Johannes Muncks tanker.

Digteren Nis Petersen skrev følgende digt:

Landstrygernes præst Johannes Munck

in memoriam

Du præst, som trods dit præstelige kald
i fryd og smerte bøjede dig ned
mod dem, der svimlede fra fald til fald
– et prunkløst minde om din kærlighed.

Så tit jeg traf et barn af fald og brud
og nævned' dig, blev manden hed og rød,
og endnu før avisen bragte bud
lød det fra »prins« til »prins«, at du var død.

»Han talte dårligt«, siger en af dem,
som skuffede din tillid gang på gang,
»men altid havde han et smil på klem
og var så god som dagen den var lang«.

Der driver vilde fyre rundt i slud
og røver skikkelige bønders ro;
men når de mindes dig, som er hos Gud,
så nikker de og brummer: »Han var go'«.

Det er den kongeligste ros, en mand kan få,
det er den kongeligste løn for bøn og tro,
og der er tusinder, som frække, rå
med gråd i halsen brummer: »Han var go'«.

Vi kan ikke referere alle pastor Muncks tanker og erfaringer fra de syv år, han fik lov at præge hjemmet, og hvis grundprincipper stadig er rettesnor for hjemmets arbejde. Han skulle både skaffe midler til arbejdet og skabe rammer om et hjem til 70-80 mennesker, og han skulle fylde disse rammer ud med et indhold.

Med hensyn til at skaffe midlerne skriver han blandt andet: »Intet Pres, ingen Agitation, ingen Reklame, det er vort Ønske. Kan Sagen ikke faa Hjerterne i Tale, saa er den ikke stort bevendt. Vi skal kun fortælle om den, om vort Arbejdes Glæder og Sorger, – Svaret – det maa vi saa lade andre om. Og Svaret – det vil ikke blive afgørende for Møltrup's Bestaaen eller ikke Bestaaen, men vel i hvor høj Grad for, hvor stort eller hvor lille, det Antal Mennesker skal blive, som kan blive taget ind ved Hjemmets Arne.«

Johannes og Marie Munck havde ikke tænkt sig at skulle blive siddende som personlige ejere af Møltrup. Det var meningen, at Møltrup med tiden skulle blive en selv-ejende stiftelse. Kort før sin operation for galdesten, november 1919, som han ikke længe overlevede, tilskrev han sin og Møltrup's trofaste ven etatsråd Aggerholm, og bad ham sammen med Københavns biskop

H. Ostenfeld være behjælpelig med at ordne forholdene.

I et gavebrev dateret 15. juni 1920 overgiver fru Marie Munck Møltrup til den selv-ejende Stiftelse »Møltrup Optagelseshjem«.

Marie Munck blev boende i hovedbygningen side om side med sine »sønner«, til sin død i 1938.

Hver morgen kl. 7,00 deltog hun i det fælles morgenmåltid og forestod oftest morgensang og andagt. De fleste måltider blev indtaget på spisesalen i fællesskab med beboere og medarbejdere.

Fru Munck førte gennem alle årene en flittig korrespondance med hjemmets vennekreds og mange af de »gamle drenge« og brugte sine hænder til at reparere mændenes tøj og hjemmets linned.

Om aftenen var hendes dør altid åben til mændenes store, fælles opholdsstue, og mange fandt ind til »Mor« til hyggepassiar, højtlesning og – moralsk oprustning. Ikke så få lærte at bruge nål og tråd i de lange vinteraftener.

Det er svært at tegne billedet af en person, man ikke har kendt personligt, men følgende verslinier, som pastor Munck skrev til sin hustru ved deres sølvbryllup



Marie Munch, født Fabricius.

kort før sin død, er vist enestående i deres karakteristik:

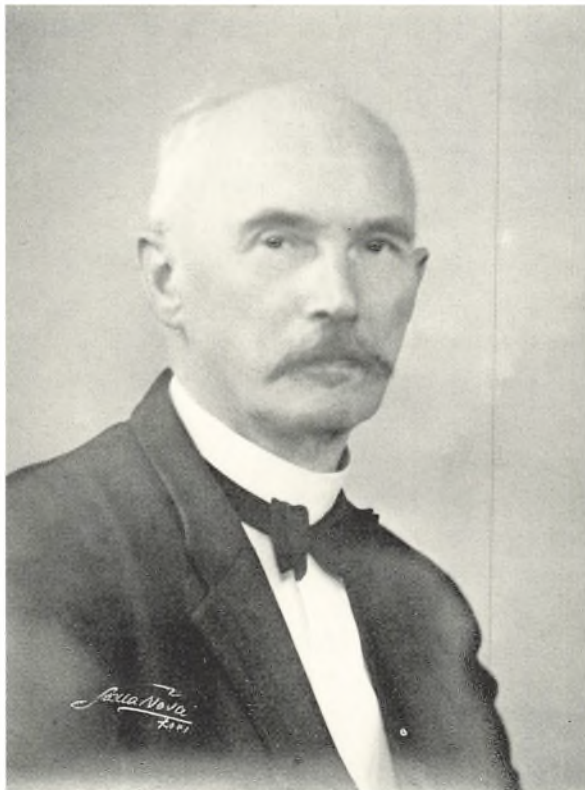
Nu stiger til mit Hjerte
de tusind Tonders Brus,
om alt, hvad du mig lærte,
og bar til mig i Hus.
Du kom til Fattigmanden,
da du drog ind til mig,
men ingen, ingen anden
blev rigere end jeg.

Vel sandt, du er kun lille.
Jeg siger: Du er stor!
Og hundrede Røster milde
mig svarer: Hun er MOR!
En Mor med Favnen aaben,
med Hjertet rigt paa Bøn
for Fangen og for Taaben,
for hver vildfaren Søn.

Jeg saa jo, hvad du leved
og fulgte al din Færd.
Hver Dag paany har skrevet
en Rune om dit Værd.
Thi der var eet du vilde,
mer' end du selv det ved,
fra Gry til Aften silde
du øved Kærlighed.

Du Herrens Tjenerinde!
Saa tro i stort og smaat.
Min egen Hjælperinde,
der gjorde alt saa godt!
Velsignet skal du være
for hver en Tugt og Trøst.
Engang du hjem skal bære
en herlig Gyldenløst.

Tiden efter Johannes Munck



P. Kastrup

I forbindelse med gavebrevet udarbejdes vedtægter for hjemmets fremtidige drift og bestyrelsen kommer til at bestå af følgende:

Biskop H. Ostenfeld, Sjællands biskop, form. f. bestyrelsen.

Vilh. Munck, grosserer København, pastor Muncks broder,

S.V. Nyholm, provst, Holstebro.

Poul Andersen, proprietær, Lergrav, Aulum.

I. P. Aggerholm, etatsråd, København.

Bestyrelsens første opgave var at finde en ny forstander. Valget faldt på pastor P. Kastrup.

Pastor P. Kastrup var født i Tandil Argentina i 1886, men opvokset ved Vridsløselille, hvor hans fader havde ansættelse som skolebetjent ved fængslet. Hans moder havde samme sted en lille privatskole for funktionærernes børn. – I 1911 blev han teologisk kandidat, og var et års tid uordineret medhjælper for pastor Munck ved Vridsløselille. Efter endt værnepligtstjeneste fik

han ansættelse som ordineret medhjælper for sognepræsten på St. Thomas og St. Jan, på de vestindiske øer, hvorfra han kom til Møltrup i 1921.

Det havde ikke været nogen let sag for bestyrelsen at finde en mand, som ville påtage sig ansvaret for Møltrups fortsatte ledelse. I pastor Kastrup fik man en mand, som havde kendt pastor Munck og hans tanker om arbejdet særdeles godt. Samtidig en mand i sin bedste alder og med et erfaringsgrundlag, der lovede godt for fremtiden.

Pastor Kastrup kom til at lede Møltrup i 31 år til sin død i 1952.

Udover de daglige gøremål måtte han også oplyse omverdenen om de sande egenskaber, som også dengang var blandt beboerne, men som vel stadig til en vis grad er skjult for mange på grund af menneskers fordomme over for mennesker, der ikke er helt som de selv.

I en artikel i Møltrups lille blad i 1923 skriver han om arbejdslivet på Møltrup og menneskers syn på Møltrups beboere. De gengives i det følgende:

Skildring af arbejdslivet 1923

Af P. Kastrup

Gid De en Morgenstund, naar den ellers saa udholdende Vestenvind har glemt at staa op, kunde følge mig paa min Tur gennem Gaarden. Fra det gamle Hønsehus, hvor vi nu har indrettet en Smedie, lyder drabelige Hammerslag, der giver Genlyd langt bort. I Snedkerværkstedet synger Sav og Høvl omkap med Maleren, der for en Tid har fundet Husly der, fra Værkstedbygningen lyder afdæmpede, men bestemte Slag, naar Plyschmaatterne bankes sammen, medens Børstenbindernes Klippemaskiner lader Klip, Klip høre. I Kostalden hviner Mugemandens Bør, medens Bindserne rasler, og Mælken klinger i Spandene. I Køkkenet larmer de med Spande og Gryder, og fra Salen hører man Gulvskrubbernes ensformige Musik, medens Stuemændene udsletter Sporene af de mange Fødder, der Aftenen forud har haft deres Gang der. Af og til rasler en Arbejdsvogn gennem Gaarden, alt er Liv og Virkelyst, kun Hestestalden ligger øde og tom. Men ude i Haven, hvor Livet rører sig mere stilfær-



Fra børstenbinderiet.

digt, der samler alle disse forvirrede Lyde sig til een Tone, en Lovprisning af Arbejdets Velsignelse. Jeg tror ikke, der er mange Steder, hvor der arbejdes med bedre Humør eller større Arbejdslyst end her. De maa ikke spørge mig, hvoraf det kommer, for jeg ved det ikke, men jeg ved, at naar jeg er blevet træt af Kontoret og Skrivemaskinen, saa er der for mig ingen bedre Kur

end denne at gaa lidt ud iblandt Folkene ved Arbejdet, det er kun et Øjeblikks Sag, saa har deres gode Humør og mer eller mindre vellykkede Vittigheder fejlet alt det sure og sære bort fra ens Sind. Det var dette, jeg gerne vilde have sagt til alle vore gode Venner, ikke alene at vi arbejder, men at vi næsten altid gør vort Arbejde med Lyst.



Køkkenholdet.

Om menneskers syn på beboerne

Af P. Kastrup

Men naar vi i Dag økonomisk staar saa godt, som vi staar, saa skyldes dette ikke udelukkende vore Venners Trofasthed, og Interesse, ogsaa de Folk, som har søgt Tilflugt og Ly her paa Hjemmet, har deres store Andel heri. Mennesker i Almindelighed har i Reglen meget ringe Tanker om de Mænd, som af den ene eller den anden Grund søger her til Møltrup. »Vi kender dem«, hedder det saa ofte, »de tænker ikke paa andet end at drikke og drive«. Jeg maa næsten altid smile, naar jeg hører saadanne Visdomsord, thi som oftest har jeg en lumsk Mistanke om, at disse kloge Ord skal dække enten over en paa dette Punkt noget øm Samvittighed eller over en rørende Uvidenhed.

Gid vi kunde faa det slaaet urokkeligt fast, at den Mand, der søger og finder Optagelse paa Møltrup, han tænker paa andet end Drik og Driveri, ellers vilde han nemlig overhovedet ikke komme hertil. Det er muligt, at han tidligere ikke har tænkt paa stort

andet, men det vedkommer i og for sig ikke os. Det, der mest af alt interesserer os, er ikke, hvad eller hvorledes en Mand har været, men hvad han kan blive til. De husker maaske, hvorledes Jesus Kristus en Gang spurgte en stakkels, medtaget Mand: »Vil du vorde sund?« Jeg tror, at de allerfleste af dem, der gaar ind af den gamle Port her paa Møltrup, har hørt noget af det samme Spørgsmaal, og hvert eneste Skridt henover de toppede Brosten lyder for mig som et ganske vist ofte svagt og halvt ubevidst – »Jeg vil, Herre«.

Heri ligger noget af Hemmeligheden ved Livet paa Møltrup, herudfra springer vort Haab om store Ting, om en stor Fremtid for vort Hjem, om en lykkelig og rig Fremtid for hver een, der fandt Vej til vor gamle Gaard. »Den som vil«, han har Guds Forjættelse over sig, og vor Gud er trofast, han knækker ikke det brudte Rør. Gid vi kunde lære Mennesker at betragte vore Folk som Mennesker, der »vil noget«, saa vilde det

blive lettere at hjælpe dem til virkelig at »blive til noget«.

I 1927 kan han glæde sig over mere forståelse for de problemer, hans mænd kommer ud for og har at kæmpe med. Det fremgår af følgende kommentar:

»Vi har Grund til at sige Gud og Mennesker Tak for den Forstaaelse og Interesse, som vi navnlig i de senere Aar har mødt fra forskellig Side, og det har været os en stor Glæde og Opmuntring at iagttage den Forandring, der er sket i Menneskers Syn paa og Bedømmelse af vore Folk. Vi har glædet os over Pressens gode Hjælp og Forstaaelse for vort Arbejdes sociale Betydning, og saavel Staten som de forskellige kommunale Myndigheder har mødt Hjemmet med en Velvilje og Tillid, der ikke alene har lettet os Arbejdet, men har haft meget stor Betydning for de Mænd, vi har arbejdet iblandt.«

I 1928 foregik der en offentlig debat om tidens hjemløse, som pastor Kastrup også fandt anledning til at give et ord med på vejen. Det fremgår af følgende artikel:



Omsorg.

Skellet

Af P. Kastrup

I den sidste Tids Debat om »de hjemløse« har man Gang paa Gang mødt Kravet om en Sondring mellem dem, der ved egen Skyld var kommen i Nød, og dem, hvis Nødstilstand skyldtes Forhold, som de ikke selv havde været Herre over. Undertiden kunde man næsten faa Indtrykket af, at det var en forbryderisk og samfundsfjendsk Handling at række en af disse foragtede selvforskyldt nødstedte en Haandsrækning, og jeg maatte ved flere Lejligheder spørge mig selv, om vort Arbejde her paa Møltrup i det hele taget var berettiget, eller om vi muligvis skulde høre til de Skadedyr, hvis Natur og Lyst det er at nedbryde den borgerlige Moral og fremme Lovløshed blandt Menneskenes Børn. Der er for mig ingen Tvivl om, at en eventuel Sondring bør foretages efter ganske andre Principper og under ganske andre Hensyn. Det, der er det afgørende, er ikke, hvad eller hvordan en Mand har været, men derimod, hvad han ønsker, søger, vil.

Imidlertid vil det sikkert være ørkesløst at

gaa ind i en Forhandling om dette Spørgsmaal, og det er da heller ikke min Hensigt med disse Linier at aabne en Diskussion, men jeg vilde gerne minde om de Principper og den Praxis, som Hjemmet her hidtil har anvendt og ogsaa i Fremtiden agter at anvende.

Lad mig da allerførst fastslaa, at Møltrup Optagelseshjem er oprettet for *at hjælpe Mænd, der trænger til en Haandrækning* for at komme paa ret Køl, Formaalet er ikke og har aldrig været at hjælpe Kommunerne eller det offentlige ved at aflaste de betrængte Kasser for en Del af deres sociale Udgifter. At Hjemmets Virksomhed i Praxis alligevel betyder en ikke ringe Besparelse for det offentlige, er en anden Sag, som i og for sig ikke har noget at gøre med Formaalet for vort Arbejde. I denne Forbindelse er det maaske værd at lægge Mærke til, at de allerfleste Kommunalbestyrelser synes at lægge mere Vægt paa, at en Mand hjælpes paa Fode igen, end paa det Beløb, der i en snæver Vending maa anvendes paa ham. Os



*Kartoffelsamlerne
holder pause.*

har dette Forhold i høj Grad glædet, og det har muliggjort et Samarbejde med Myndighederne, som vi for faa Aar siden ikke havde vovet at drømme om, et Samarbejde, der er baseret paa den Overbevisning, at ethvert Oprejningsarbejde maa være personligt præget, det maa sigte paa den enkelte og maa tage tilbørligt Hensyn til den enkeltes Forhold. Endvidere maa den Hjælp, der ydes, have varig Betydning, den maa sætte Kræfter i Bevægelse, der har Betydning ud over Øjeblikkets Krav og Trang. Her er i Virkeligheden ikke i første Række

Tale om Penge eller Penges Værdi, den Hjælp, der betyder noget i en Mands Liv, er ikke noget, han maa tilkøbe sig med sine borgerlige eller menneskelige Rettigheder eller betale for med sin egen eller andre Menneskers Agtelse. Det gælder al menneskelig Nød, det gælder Landevejens hjemløse, farende Svend, det gælder den venneløse, løsladte Fange, det gælder den, der i Fortvivlelse, Haabløshed eller Ligegladhed forsøger at drukne sine Sorger i de stærke Drikkes Hav, det gælder den, der er bleven et viljeløst Bytte for sine utæmmede Lyster,

og det gælder alle de andre, der paa forskellig Maade kuldsejlede her i Livet, den Hjælp, der ikke rækkes af Broderhaand og med Brodersind, er utilstrækkelig. Medlidenhed og Sympati kan ikke gøre det, der skal Kærlighed til, men Kærlighed kan ikke købes eller betales, den kan kun gengældes, og saa er vi paa lige Fod, den, der hjælpes, og den, der hjælper, saa er Ydmygelsen for den, der hjælpes, og Hovmodet hos den, der hjælper, udlignet, og Vejen til Oprejsning og Sejr ligger fri og aaben. Saa er vi – begge Parter – under samme Dom, under samme Naade og omfattet af den samme Guds uudgrundelige Kærlighed.

Derfor blev – og er bestandig – Forbilledet for vort Arbejde og det Ideal, hvorefter vi trods alle Skrøbeligheder stræber, Hjemmet, det, der knytter selv vidt forskellige Brødre sammen, det, der i sit Skød gemmer Tilgivelse og Oprejsning, Tryghed og Fred trods alle Fejl og Fald trods al Storm og Strid. Da Johs. Munck i sin Tid udsendte det første Nummer af Meddelelser fra Møltrup Optagelseshjem, satte han som Motto ikke alene over sin første Artikkel, men over hele Arbejdet, der skulde udgaa herfra, Jesu Ord fra Luc. 14, 13-14 »Naar Du gør et Gæstebud ...«, Hjemmet, der aabner sine Døre og indbyder fattige og lidende, er

Billedet paa Faderhuset oventil, hvortil Gud selv indbyder os alle uden Hensyn til Stand eller Stilling. Det er ikke paa Grund af et tilfældigt Lune eller for at faa en vis kristelig Fernis over os, at vort Hjem og Arbejde er bygget op paa denne Guds Kærlighed til syndige Mennesker, men fordi vi er overbevist om, at der ikke er Oprejsning og Frelse i noget andet Navn under Himlen end i Jesus Kristus, Legemliggørelsen af Guds Kærlighed til Mennesker. Derfor hverken kan eller vil vi gaa med til en Sondring af ulykkelige og nødstedte Mennesker under Synspunktet: Uforskyldt eller selvforskyldt. For det første er dette nemlig et umuligt Synspunkt, som ikke redeligt kan gennemføres, jeg har i hvert fald aldrig set, hverken hos mig selv eller andre, Ulykke og Nød, som var ganske uforskyldt, og jeg har aldrig nogensinde truffet et Menneske – end ikke den mest forhærdede Forbryder – der alene maatte bære Skylden for sin Ulykke. Men det er ikke alene et umuligt Synspunkt, det er ogsaa et ganske ukristeligt Synspunkt, der bærer umiskendelige Spor af Slægtskab med ham, der stod oppe i Templet og takkede Gud, fordi han ikke var som de andre Syndere. Sammenlign hermed Jesu Kristi Stilling over for Toldere og Syndere, se Ham over for Kvinden, der

var greben i Hor (Joh. 8,1-11), eller hør Hans Ord til Røveren paa Korset (Luc. 23,42-43). Naar Han har stillet sig saaledes over for Synd og Nød, mon da vi har Lov til at gøre vor fattige Hjælp afhængig af en ulykkelig Broders Fortid, af hans flere eller færre Synder. Endnu sjakres der med Førstefødselsret og Linser, men det er ikke efter den retfærdige Guds Sind, og der kommer lige saa lidt godt ud af denne Trafik i 1928, som der gjorde i de gamle Dage, kun Bitterhed og Had.

Skal der endelig tales om en Sondring og kræves Sondring iblandt fattige, ulykkelige Mennesker, saa tror jeg, man faar al den Sortering, man kan ønske sig, naar man som Grundvold for sit Arbejde lægger ikke nogle mer eller mindre »humane« Følerier eller Studerekammer-Theorier, men den gamle Indbydelse, som Profeten Jesaja giver Udtryk saaledes: Nu vel; hver den, som tørster, komme hid, og som Jesus Kristus udtrykker: Kommer hid til mig, alle som lider Møje og har det svært, jeg vil give Eder Hvile. Det er Trangen og Ønsket om Hjælp, som alene maa sætte Skel i vort Arbejde, ikke Hensynet til egen Skyld eller Værdighed.

Det har indtil denne Dag været vort Hjems Opgave og Maal at række en Bro-

derhaand til saa mange som muligt af de Mænd, der af en eller anden Grund er kommen til at trænge til en Haandsrækning, uden Hensyn til om de er kommen i Nød ved egen eller ved andres Skyld, og med Guds Hjælp skal der heller aldrig ske nogen Forandring paa dette Punkt. Vi ved, at det er svært at lide Nød uforskyldt, men fordi en Mand engang er kommen galt af Sted, er der dog ingen rimelig Grund til, at han hele Livet igennem skal undgælde for sit Fejltrin, og mon hans Ulykke bliver mindre, fordi der til hans ydre Vanskeligheder føjes Selvbeprejdelser foruden Haan og Foragt fra hans Medmenneskers Side. Dog, lad mig for en Gangs Skyld trække Forhængen lidt til Side og citere lidt af et Brev, som jeg for nogen Tid siden fik fra en af vore »gamle Drengene«, en af dem, der »selvforskyldt« var kommen i Ulykke, men som dog nu har klaret sig over 3 Aar uden at behøve at ty til Hjemmets Hjælp. Først spørger han om, hvorledes det gaar os herhjemme i disse vanskelige Tider, dernæst minder han om, hvad Hjemmets aabne Dørs Politik har betydet for ham, da han i sin Tid som en af Samfundets udstødte bankede paa hos os, og han glæder sig over, at Døren stadig staaar aaben for ham, om han skulde komme til at behøve en Haandsrækning, »men«, si-

ger han, »det er alligevel bedre at klare den ude i Livets Kamp, selv om der stundom nok kan vanke lidt Knubs. For saadan helt glat gaar det jo ikke af, men jeg betragter det alligevel, som om det værste er overstaaet nu; men i denne Maaned er det jo ogsaa 3 Aar siden sidst. Jeg fik i November en Plads nede ved X., det vil sige, jeg naaede aldrig at tiltræde den, for en skønne Dag mødte Manden op og bad mig om en Samtale i Enrum. Han sagde til mig: Jeg er kommen for at spørge Dig, om vi ikke kan lade Fæstemaalet gaa tilbage, da jeg har hørt noget meget ufordelagtigt om Dig, og min Kone gaar og græder derhjemme og er saa ked af det. Han tilbød mig saa 10 Kr., men jeg trænger ikke til Almisser, saa jeg gik min Vej. Heldigvis fik jeg efter nogen Tids Forløb den Plads, jeg nu har, men kan det da aldrig glemmes, hvad jeg forbrød?»

Vi vil gerne forsøge at vise, at det kan glemmes, ikke alene det, som en Mand forbrød mod Gud og sin Samvittighed, men ogsaa det, hvori han syndede mod det borgerlige Samfund og imod sit jordiske Hjem, og vi maa have Lov til at vise ham det ikke med Ord og Talemaader, men derved at vi i paakommende Tilfælde selv er rede til at glemme, hvad han maatte have forbrudt imod Hjemmet her og mod os. Det hører jo

da, Gud ske Lov, heller ikke til det umulige, at et saadant Forhold kan føre til ikke alene, at en Mand Gang paa Gang vender tilbage hertil, naar det kniber for ham, men ogsaa, at der kommer et saadant Tillidsforhold i Stand mellem ham og os, at det bliver af afgørende Betydning for hans fremtidige Færd.

Saadant er ikke enestaaende Tilfælde, jeg kunde nævne mange lignende Eksempler paa Menneskesind, der forandres og forvandles og med sejt Udholdenhed kæmper sig op imod Menneskers Fordomme og deres egen Fortid. Har man Lov til at lade saadanne Folk sejle deres egen Sø og kæmpe forgæves, naar der er Mulighed for at være dem en Smule til Hjælp? Vi tror det ikke. Tværtimod mener vi, at hver eneste, der viser blot det ringeste Ønske eller den svageste Vilje til at komme opad, har Krav paa al den Hjælp, som Mennesker kan yde, kald ham saa for Resten Hjemløs eller Vagabond eller Forbryder eller hvilke andre Hædersnavne, der kan nævnes.

I 1933 fik Danmark en ny sociallov ved K. K. Steincke. Socialministeren havde besøgt Møltrup to gange og syntes om, hvad han så. Faktisk blev der indføjet en paragraf i socialloven, som gav Møltrup og lig-

nende institutioner mulighed for at søge statsstøtte allerede den gang, men vel nok grundet frygt for utidig indblanding i

hjemmets arbejdssyn, kom der ingen ansøgning fra Møltrup. Pastor Kastrup skrev dengang om sine mænd:

Gentagne besøg er der både ind og ud, - og nu kommer igen, næst!

15/6 18

K. K. Steiner
Kontrollant, M.H.

Fra Møltrups gæstebog.

Pastor Kastrup om sine mænd

1933

»De føler det som en uretfærdig og utaalelig Ydmygelse over for et tilfældigt offentligt Kontor at skulle gøre rede for de ofte personlige Aarsager til en ulykkelig og i det givne Øjeblik haabløs Tilværelse. Det er i hvert Fald min Erfaring, at Vejen til Oprejsning oftere gaar gennem Lønkommeret end gennem Udstillingshallen, og det betyder mere, at der gives en saadan Lejlighed til at »faa sig selv i Tale«, end at en i øvrigt velmenende Embedsmand faar Lejlighed til at fylde et Kartotekskort med Notitser om de intimeste Enkeltheder fra hans omtumlede Fortid eller med en fantasirig Skildring af Fremtidsplaner og Muligheder.

Fra vor Side betragter vi ikke det nye Lovgivningsarbejde med indbildsk »vi alene vide« Overlegenhed, men vi haaber, at det gode og frugtbare Samarbejde mellem de offentlige Myndigheder og det private Initiativ, der i det svundne er blevet udviklet og befæstet, maa kunde fortsættes og udvides til Gavn for dem, der kæmper for ikke at gaa til i Livets Malstrøm.«

»Møltrup er tænkt som en Hjælp til Selvhjælp, og heri er den fuldtud i Overensstemmelse med Aanden i den nye sociale Lovgivning, men Møltrup er ogsaa tænkt som en Hjælp til Guds Hjælp, og herved gaar den og maa gaa ud over det Omraade, der omfattes af Socialreformen, og kommer ind paa et Felt, hvor ingen Lovgivning nogensinde vil kunne sætte sine Grænsepæle. Vi er ikke blinde for, at der er adskillige Tilfælde, hvor det offentlige er i Stand til at hjælpe en nødstedt Mand mere effektivt, end vi kan, men der gives ogsaa Forhold, hvor det offentlige staar ganske magtesløst, og hvor det er os, der har Chancen for at yde den Hjælp, der tiltrænges. Loven om offentlig Forsorg kan skaffe een varmt Tøj paa Kroppen, en sømmelig Bolig, i hvert fald dagligt Brød, men den kan ikke skaffe den venneløse een eneste Ven, og den har intet Tilflugtssted at anvise den, der flygter for sit eget selv. Den gamle Sandhed: »Mennesket lever ikke af Brød alene«, har lige saa fuldt gyldighed i Dag, som den hav-

de det for 1900 Aar siden. Det er muligt, at den Mand, der har sit paa det tørre, uden Vanskelighed kan glemme denne Sandhed, og det er vel ogsaa muligt, at den, der blev sat ud af Samfundets Festsal, fordi han ikke var fin nok, kan glemme det; men den, der finder sig selv i Livets plørede Landevejsgroft, og hvis Tanker og Længsler søger tilbage til den faste, sikre Vej, han bliver ikke

saa sjældent klar over, at om det skal lykkes ham at vinde det tabte tilbage, da skal der noget mere til end en ren Trøje og et bugnende Bord. Man kan uden Tvivl blive Minister eller Diktator eller Kejser uden Guds Hjælp, men man kan ikke faa et nyt Sind og Fred med sin egen Samvittighed, saa man bliver en fri og lykkelig Mand, uden Gud.«

Et kort tilbageblik

Diakon Børge Pedersen skrev i 1979 denne artikel om sin tid som medarbejder på Møltrup i tyverne og trediverne.

Nutid og fremtid hviler på fortiden, derfor kan det undertiden være gavnligt at se tilbage til begyndelsen.

Af gode grunde kan jeg ikke udtale mig om pastor Muncks tid – den kender og beundrer jeg kun gennem det, jeg har læst og hørt. Men jeg havde den glæde at være medarbejder hos pastor Kastrup i 8 år (1924-1932) som regnskabsfører og kontormand, tilsynsførende ved sovebygningen (som jeg selv boede i), sygeplejer, pakning af børster (som Møltrup lavede dengang), o.a. – en heldøgns arbejdsplads til tider!

Udadtil er der stor forskel på Møltrup nu og dengang. Da var det meget primitivt. Økonomisk var det vanskelige tider, og det kunne bl.a. gå ud over vedligeholdelsen, selv om flere af mændene hjalp til med malning og andet håndværksarbejde. – Hovedbygningen opvarmedes ved tørv i kakkel-

ovne – mændenes sovebygning var ikke meget indbydende, bygget »midlertidigt« i pastor Muncks tid – værelserne var små med en seng, et fasttømret lille bord, en taburet og et skab – der var ingen varme, væggene var isglinsende om vinteren. Hygiejnen var også meget primitiv. Ved siden af et »gammeltdags« vaskehus var et rum uden dør, et bord med vaskefade, cementgulv og om vinteren isbelagt! – I »rejsestuene« for omvandrende mænd var lagnerne undertiden »levende« om morgenen.

I disse spartanske forhold levede vi dengang ca. 100 mand + medarbejdere! – Men lyspunkter var der: Pastor Kastrup var en forstående og venlig leder, afholdt af både mænd og medarbejdere. En mand, som man fik både tillid til og respekt for, altid ligevægtig, selv om jeg tror, det undertiden trykkede ham med den vanskelige økonomi og forståelse fra offentlig side (økonomisk støtte fik man ikke dengang).

Men alt dette til trods blev Møltrup et hjem for os alle – både mænd og medarbej-

dere. Salen blev jo det naturlige samlingssted, og festligt var det at se, at de fleste blev der også under aftenandagten, og for os unge blev der altid tid til en hyggelig stund ved dagens slutning i pastor Kastrups hjem, hvor vi sammen delte både alvor og gammen.

I 1952 døde pastor Kastrup, og i nogle år derefter boede fru Kastrup i villaen, flyttede senere til en datter og svigersøn, men glemte ikke Møltrup, selv om hun vist nok til tider følte sig lidt skuffet. Hun glemte heller ikke sine gamle Møltrup-venner, og utallige er de breve, der udgik fra hendes hånd med hendes fine, karakteristiske håndskrift, som hun beholdt til det sidste, og som altid var opmuntrende. Pinsedag 1978 lukkede hun sine øjne (98 år gammel) og blev begravet på Timring kirkegård ved siden af sin mand. At hun ikke var blevet glemt, kunne man se af den fyldte kirke og ved den efterfølgende mindefest på Vildbjerg Hotel, hvor mange gav udtryk for hendes enestående trofasthed.

Mangt og meget kunne fortælles om denne del af fortiden, men pladsen tillader det ikke. Men tilbage bliver det, de der fik lov til at arbejde sammen med dem, fandt et livsvarigt venskab – ikke alene personligt, men også fordi de begge var med til at få os



Grisefamilier i hytter på friland. Ca. 1925.

til at holde af Møltrup og arbejdet der – en interesse og kærlighed, der vedvarer.

Der er sket store forandringer siden i forbindelse med samfundets udvikling og krav, en udvikling, som man kun kan glædes over og håbe, at det venskab og den samhørighed, som var dengang, er fulgt med de nye og gode arbejdsforhold.

På Møltrup har man altid arbejdet med forbedringer, udvidelser og nye tiltag. Nedenstående vidner om aktiviteterne i tyverne og trediverne:

- 1921/22 Pengesagerne stabiliseres nogenlunde.
Tørvehuset underkastes en gennemgribende Reparation.
En Del af Træværket i Sovebygningen fornyes.
- 1922/23 Vandværket opføres.
Vester-Engen grøftes og planeres.
- 1923/24 Besætningen fornyes.
Ladetaget mod Syd omlægges.
- 1924/25 Svinestald ombygges.
Ladetage mod Nord omlægges.

- 1925/26 30 Tdr. Land drænes.
10 Tdr. Land Hede beplantes.
Besætningen forøges betydeligt.
- 1926/27 10 Tdr. Land Hede beplantes.
Dræning og Planering af Eng.
- 1927/28 30 Tdr. Land drænes.
Petroleumsmotor anskaffes.
Maskinhus opføres.
- 1928/29 Tag over Kostald rettes op.
Nyt Tag paa Hovedbygningen mod Syd.
Køkkenfløj ombygges, og Centralvarme indlægges i en Del af Hovedbygningen.
- 1935 Ny Ungkvægsstald.

Friskole – Højskole

Af Marie Munck, 1934

Naar man bliver gammel, holder Tankerne af at dvæle ved Fortiden, og i denne Forbindelse er jeg kommen til at tænke paa en lille Anekdote, som knytter sig til »hvordan det begyndte« for de mange Aar siden.

Da min Mand »sad paa Vridsløse« gennem 18 Aar, saa han, hvor der trængtes til et Hjem, som vilde og kunde aabne sine Døre for dem blandt hans mange Venner, for hvem Striden ude i Verden var for haard, saa de bukkede under Gang paa Gang. Han vilde dog gerne ud at se og lære blandt andet af Bodelschwings Hjem i Tyskland, men manglede Midler til at rejse for. I den Anledning søgte han den daværende Kultusminister for at høre, om der fandtes Legater til dette Formaal. Ministeren var imidlertid ret unaadig stemt: der er ingen Penge disponible til sligt etc., og føjede han til: hvad er det egentlig, De vil, Pastor Munck? Min Mand svarede: Det skal jeg sige Deres Excellence, jeg vil oprette en Højskole for mine Venner! Excellencen



Lindealléen.

stejlede lidt, trak overbærende paa Skuldrene – og saa var den Audiens forbi. Nu har »Højskolen« bestaaet i 22 Aar, om den gamle Gaard fortjener dette Navn, skal jeg ikke afgøre, men jeg tror, at Gud i nogen

Maade har vedkendt sig det Arbejde, der gøres her for at højne Mennesker og skabe dem »en fri Skole« for Livet. Maatte dette Ideal holdes højt, saa længe der er Brug for en »Højskole« som denne.

Tilbageblik

I tyvernes og tredivernes depressionsperioder var Møltrup konstant belagt til bristepunktet, og økonomien, som foruden gårdens egne frembringelser og et beskedent statstilskud bestod af privat indsamlede midler, var for det meste meget anstrengt. Møltrup var jo en gammel gård, og oprindeligt ikke forberedt på sit nuværende virke.

Pastor Munck havde sørget for de fornødne indkvarteringsmuligheder for mænd og medarbejdere og fået etableret værkstedsindustrien med måttevæveri og børstenbinderi. I tyverne foretoges væsentlige grund-

forbedringer af jorden, der blev plantet og grøftet, en kvægbesætning bygges op, og der lyder anerkendende ord om måden landbruget bliver drevet på. Her skal nævnes forvalter Peter Andersen, en søn af Poul Andersen, Lergrav, som sad i Møltrups bestyrelse gennem 20 år.

Peter Andersen drev Møltrups landbrug frem til 1944. Fra krigsudbruddet i 1939 begynder belægningen på hjemmet at stagnere. Efter besættelsen lægger tyskerne sig ubudent ind på Møltrup, og man fornemmer gennem læsning af meddelelserne fra den tid, at forfaldet og nedslidningen af

Aldersstatistik

	over 70 år	65-70	60-64	50-59	40-49	30-39	20-29	under 20 år
1937-38	0 %	1 %	4 %	13 %	23,5 %	27 %	23,5 %	8 %
1946-47	24 %	32 %	14 %	8 %	12 %	8 %	0	0

Udviklingen i denne 10-års periode viser, at fra at beboerne for 82 % vedkommende var under 50 år, er der nu kun 20 % i denne aldersgruppe. Bemærkelsesværdigt er det også, at beboerne i 1937-38 for ca. 1/3 vedkommende var under 30 år.



Viggo Jepsen.



Ingrid Jepsen, født Munck.

hjemmet begynder og forstærkes. Men også efter krigens afslutning går det ned ad bakke på alle områder. I 1951 nås den hidtil laveste belægning på gennemsnitlig 19 beboere, og den økonomiske situation er sådan, at man i bestyrelsen efter pastor Ka-

strups død i 1952 alvorligt drøfter muligheden for at ophøre med hjemmets virksomhed.

Aldersstatistikken på modstående side taler sit eget sprog.

Biskop C. W. Noack, som på dette tidspunkt var formand for bestyrelsen, mente imidlertid ikke, man burde give op. Han rettede henvendelse til pastor Muncks datter og svigersøn, Ingrid og Viggo Jepsen, som han havde kendskab til fra deres tid som hotelfolk på »Vildsund Strand« i Thy. Gennem de sidste syv år havde de drevet en større gård i Nordsjælland, og kombinationen hotel/landbrug var for dem et naturligt arbejdsområde. Begge kendte de Møltrup og arbejdet der, dels gennem opvækst på hjemmet og for Viggo Jepsens vedkommende som tidligere medarbejder og svigersøn af hjemmets stifter. Det var en stor beslutning for dem begge at tage, men de sagde ja til at føre Møltrup videre og be-

gyndte den genopbygning af de praktiske rammer, som var nødvendig, for at Møltrup igen kunne blive det, det havde været i mange år.

Først tog man fat på sovebygningen, hvor de små kamre blev slået sammen to og to til et større værelse. Der blev installeret centralvarme og toiletter med baderum. I hovedbygningen blev de gamle opholdsstuer restaurerede, så de igen kunne tjene deres oprindelige formål. I landbruget begyndte mekaniseringen og en ny stambesætning af sortbrogede køer startedes op.

Arkitekt S. Fritz, m.d.a. l. Aarhus, som vederlagsfrit stillede sin ekspertise til rådighed, skriver i »Meddelelsen« fra 1953:

Restaurering

Den 2-etages vinkelbygning, som hjemmets stifter, pastor Johs. Munck, lod opføre – straks efter overtagelsen i 1912 – til enkeltværelser for mændene, har, bortset fra en påbegyndt reparering af stueetagens gulve stået urørt de 40 år igennem.

Og med den udvikling, som boligbehovet såvel i stuehuse som i karlekamre har været igennem i den årrække, måtte »sovebygningen« også føles forældet.

Istandsættelsesarbejderne bliver derfor en à jour-føring af bygningen med centralvarme, elektrisk lys, vaskerum og omlægning af værelserne fra ca. 4 kvm. til ca. 6 kvm. pr. værelse, samtidig med en almindelig bygningsstandsættelse med delvis fornyelse af dræn og afløb, asfaltgulve i stueetagen, isolering af ydervægge, tapetsering og maling.

Og disse arbejder skulle så videreføres med møblering og sengetøj m.v., så sovebygningens 40 færdigindrettede enkeltværelser kan være venlige beboelsesrum – beskedne, men hyggelige »små hjem« for den enkelte.

Af fælleslokalteter er følgende »i arbejde« ved ombygningen af hovedbygningens vestfløj – naboen til »sovebygningen«: Vaskarhus med emaileret vaskekedel, vaske-maskine, tørrerum, toiletrum (afløsende de hidtidige tørklosetter er der nu i år installeret w.c.) og baderum med 1 kar og 2 bruserer, fyrrum med sommer- og vinterkedel, den sidste med stoker; endvidere brandsikker trappe til loftet, hvor der efter indlægning af tagvinduer bliver rulle- og strygestue m.v.

Centralvarmeanlægget skulle så videreføres til hovedbygningens hovedfløj til såvel fælleslokalerne: læstue, salen, forkontoret og kontoret, der alle venter på omlægning af den elektriske installation, ny gulvbelægning, tapetsering og maling samt delvis fornyelse af møblerne (et godt arbejde er allerede gjort ved betrækning med olmerdug på de bedste af de gamle polstrede møbler), ligesom også forstanderens lejlighed skulle kobles til kedlerne og ikke som nu belaste komfuret.

Ligesom der i det daglige, med styrke og i

pietet, arbejdes ud fra de medmenneskelige grundlinier, som fru Munck nedfældede i vedtægterne, da hun overdrog Møltrup til en selvejende institution, danner den gamle herregård Møltrup's fine og gode hovedbygning med salen og de andre fællesrum den solide og festlige kerne i hele bygningskomplekset Møltrup Optagelseshjem.

Istandsæt og à jour-ført, som Møltrup er

ved at blive nu, vil rammerne om arbejdet blive tidssvarende, parat til at løse sin opgave, som fastlagt af stifteren.

S. Fritz, arkitekt, m.d.a.l.

Op til julen 1953 kunne man så fyre op i den nye stokerkedel og sende varme ud på de 45 nyindrettede værelser. Alligevel måtte adskillige julegæster overnatte i halmle-

Branden hærger.



jer i kostalden. Man var 80 mennesker omkring julebordet.

At de gennemgribende restaureringer havde kunnet gennemføres, skyldtes dels tilskud fra tipsmidlerne, dels meget forstående leverandører af materialer, som leverede til favørpriser, når de da ikke direkte forærede dem til Møltrup, men uden en trofast vennekreds, som stadig var parat til at ofre økonomisk for »sagen«, ville det næppe have været muligt at nå så langt på så kort tid.

Man var nu klar til at gå igang med køkkenfaciliteterne, hvor køkkenet, som ikke havde gennemgået forandring siden 1929

og lå en meter under jordens overflade, trængte til en gennemgribende fornyelse.

Så kom katastrofen, sådan så det i hvert fald ud ved første øjekast. På en time nedbrændte de trelængede avlsbygninger den 26. juli 1955, og kun som ved et mirakel undgik hovedbygningen at lide samme skæbne. De fire gamle lindetræer, som stod med store blåkroner foran huset, havde deres andel i at forebygge flammernes spredning til tagkonstruktionen her. En gnist fra en arbejdende dieselmotor havde antændt det tørre stråtag, som omgående fængede og bredte sig med lynets hast.

På sikker grund

Biskop C.W.Noack, fmd. for Møltrup's bestyrelse fra 1938 til 1960 skrev i 1955 efter branden en artikel, som både peger på den materielle og åndelige side af livets tildragelser.

Da jeg for mange år siden som arbejdsmand i Hamburg gik arbejdsløs i et par vintermåneder, tilbragte jeg en hel del af den uønskede fritid på et offentligt folkebiblioteks læsestue. En dag havde jeg ikke noget særligt i sinde med min læsning og fik ret tilfældigt fat i et bind folkelige fortællinger af den østrigske forfatter Peter Rosegger. Fra den tid husker jeg hans historie om en fattig bjergbonde, der på sit lille stykke jord havde fået bygget sig en beskeden hytte. Den havde kostet alt, hvad han havde, og nu var den færdig. Så kom der et voldsomt regnskyl, der fik bjergbækken til at svulme og blive til en rivende flod, der tog hans hytte. Da uvejret var forbi, sad han på den øde tomt, hvor huset havde stået. Han var ked af det; men da han havde sundet sig lidt, sagde han lige så stille hen for sig: »Nå,

du vil altså have mig til at bygge højere oppe på bjerget!« Så gik han rundt og samlede de stumper, han kunne finde, og begyndte at bygge igen – højere oppe på bjerget, på sikker grund. Han tog ulykken som et vink fra Gud og gik ikke i rette med ham, fordi han havde været lidt hårdhændet med sit vink.

Gud kan slå hårdt engang imellem; men han mener det godt. Han vil have os op på sikker grund. Han vil have os bort fra at stole på det grundlag, vi selv kan lægge for vort liv, så vi drives til at bygge på den grundvold, han har lagt. Det er den grundvold, apostlen Paulus skriver om: »Thi ingen kan lægge anden grundvold end den, der er lagt, nemlig Jesus Kristus –« (1. Kor. 3, 11).

Hvorfor er den grund så god at bygge på? Det er den, fordi i den er alt det dårlige og det usikre ryddet væk. Det har Jesus gjort. Vi kan ikke bygge noget ordentligt på vore synders skarndynge, og vi kan heller ikke bygge det på vore egne usikre og skif-



Tykkede mure og svære bjælker blev ildens bytte – et forfærdende syn ved branden 26. juli 1955.

tende meninger. Men Jesus rydder vor synd til side med syndernes forladelse og giver os den faste tro på ham i vore egne meningers sted. Derfor kan der bygges på ham.

Det er en hård omgang, hvis man en dag kommer til at sidde på en dyngne ruiner af et ødelagt liv. Men livet kan reddes alligevel, når man får sundet sig på det, og det så bliver til den erkendelse: Nå, du vil altså have mig til at bygge højere oppe på bjerget!

C. W. Noack

Nu afdøde folketingsmand Jens Foged, Hammerum, som var kommet i bestyrelsen samtidig med, der blev ansat nyt forstanderpar, og for hvem Møltrup forblev et hjerte barn til hans død i 1976, trøstede forstanderparret med følgende bemærkning: »En brand er ofte en god ting, når først den er overstået«. Som landbrugsfaglig byggekonsulent tænkte han på den forbedring, som lå i at få nye avlsbygninger, med tidsvarende arbejds- og produktionsvilkår, noget der ikke just var fremherskende i de netop nedbrændte stalde.



*Kostalden under opførelse.
1958.*

Jens Foged var formand for Møltrupps bestyrelse de sidste seks år, han levede. Han kom regelmæssigt på besøg og fulgte udviklingen på nærmeste hold. I de 24 år, han var med i bestyrelsen, var han en drivende kraft og inspirerende samarbejdspartner. Nu afdøde amtsrådsmedlem I. P. Jacobsen, Ikast, der som medlem af Møltrupps bestyrelse foreslog Jens Foged, gjorde det med ordene: »Hvis vi da ellers tror, vi ka' styre ham«. –

Nu skulle der både bygges nye avlsbygninger, stalde og køkken på een gang. Brandassurancen slog ikke helt til, og man måtte optage nye prioritetslån, men i meddelelsen 1956 kan man berette om ibrugtagelse af det ombyggede køkken, nye svinestalder til 30 søer og 300 fedesvin, kornsilo til 700 tdr. korn og korntørreri som følge af anskaffelse af egnens første mejetærsker. Hestestalden blev »kun« indrettet til 5 heste, og kostalden, hvor der var brandsikre hvælvinger, fik i første omgang kun et nyt tag. Endnu et stort skridt fremad var taget.

I 1959 bliver det indvendige i kostalden fornyet, og der etableres en malkestald. I 1960 bliver spisesalen, som har stået uændret siden 1912, restaureret, og der kommer nyt inventar.

Det kan forekomme en og anden som en



Fra den nye malkestald. 1959.

selvfølgelig i vore velfærdstider, men det er faktisk »kun« 25 år siden, man måtte sætte tæring efter næring, hvis man ville overleve, og sådan byggedes skridt for skridt Møltrupps rammer op påny. Den gennemsnitlige daglige belægning var nu oppe på 42 mænd. På landbrugssiden bliver der etableret vandingsanlæg til 30 tdr. land vedvarende græsarealer.

I 1960 blev Møltrup, som mange andre velgørende institutioner anerkendt som berettiget til at modtage skattefrie gaver. I 1961 blev der åbnet mulighed for, at Møltrup i lighed med andre institutioner inden for det sociale hjælpearbejde kunne søge socialministeriet om økonomisk støtte til arbejdet. Man søgte og fik tilsagn om et tilskud på 7,00 kr. pr. opholdsdag, og det er næppe forkert at sige, at man følte sig endog særdeles økonomisk velfunderet med det tilsagn i ryggen.

I 1962 fejredes Møltrups 50 års jubilæum, og Vilh. Munck, søn af hjemmets stifter, skrev i den anledning følgende:

*»Mindet lader som ingenting,
er dog et lønligt kildespring.«
– En søns hilsen med minder fra
det gamle hjem.*

»Femti somre uden vintre strenge«

Sådan sang vi i 1910, da mine bedsteforældre fejrede guldbryllup i København. Det var altså omkvædet på guldbryllupsvisen fra dengang. –

Når Møltrup Optagelseshjem i år fejrer sit 50 års jubilæum, vil det bedstefaderlige omkvæd næppe kunne bruges som overskrift til en mindeartikel i »Meddelelser fra Møltrup Optagelseshjem«, men nu står det der, og jeg lader det stå.

Det var den 23. maj 1912, min far købte den vestjydske herregård, der faldt som en aladdinsk appelsin i hans turban. Jeg husker ikke, hvilket indtryk det gjorde på mine 4 søskende og mig, men det var nok nærmest forventningen om alt det nye, der skulle revolutionere vor tilværelse, der stod i forgrunden, og derfor trådte det ganske i baggrunden, at vi skulle forlade vort kære barndomshjem og vor kære fødeø og flytte helt over til disse for os så fjerne egne. – Et par gange før havde vi gæstet de »jyders land«, og det står endnu klart for mig, at da jeg sammen med min far sad i toget på en

rejse til Skagen, forstod jeg lille 10-årige dreng ikke et levende muk af, hvad der blev sagt af de gode vendelboere, der var vore medrejsende i kupéen.

Mine første indtryk af Møltrup Optagelseshjem, der altså blev en kendsgerning for os i 1912, har jeg ikke meget at fortælle om. – Var det den gamle, forfaldne gård med den store have med lindealléen, den sandede, vidtstrakte østermark og den lerede vestermark? – Var det den af sand tilføjne kirkegård i Timring med den kullede kirke og den gamle såkaldte pesthøj? – Var det heste, køer, får og grise? ... Nej, det var sikkert de mange gæve »männer«, der fyldte så godt op i mit nye hjem – alle de kære, særprægede ansigter fra dengang. De står levende i min erindring, lige fra »Jens Peter i rullestuen«, der skratgrinede, når jeg løb på skøjter på møddingsdammen, som den gang lå gården vest for kostalden ... til de sjoveste blandt de sjove mænd: »Karl Uhde« og »Lars på brædderne«, »Havemøller« og »Silkeorme krøllemløller«, pianisten og mundharmonikavirtuosen »Mælkethor-

vald« og mangfoldige andre ... dem ser jeg for mig endnu 50 år efter.

I 1914 skrev min far i »Meddelelser fra Møltrup«: »Hvis jeg engang bliver gammel og grå, kan det blive dejligt at fordybe sig i minderne om de mange mænd«. – Han blev det ikke, men det lader til, at vi 5 Møltrupbørn skal få lov til at blive gamle og grå – og fordybe os i minderne fra 1912-19, vor fars korte tid på Møltrup Optagelseshjem, og 1912-38, vor mors længere tid.

Så ser vi to lykkelige mennesker, der vidste, hvad de ville, og gjorde, hvad de kunne, for at vort hjem skulle blive rigt og godt for os alle. Her måtte ikke være nogen »eksklusiv familieegoisme«, her skulle være fred og harmoni, arbejde, fest og glæde.

Og jeg ser altid MIN far for mig, siddende ved flyglet eller harmoniet. Når sangen var forbi, vendte han sig om på stolen og talte til os – medens han sad ned – som en far må tale til alle sine sønner, så jævnt og indtrængende, muntert og spøgefuldt. Og derom kan der vist ingen tvivl være: hans yndlingstekst var »lignelsen om de to sønner«, med særligt henblik på den yngste. »Min dreng,« sagde han gerne, »der er kun én ting, jeg véd, at jeg er en synder, der trænger til Guds nåde«.

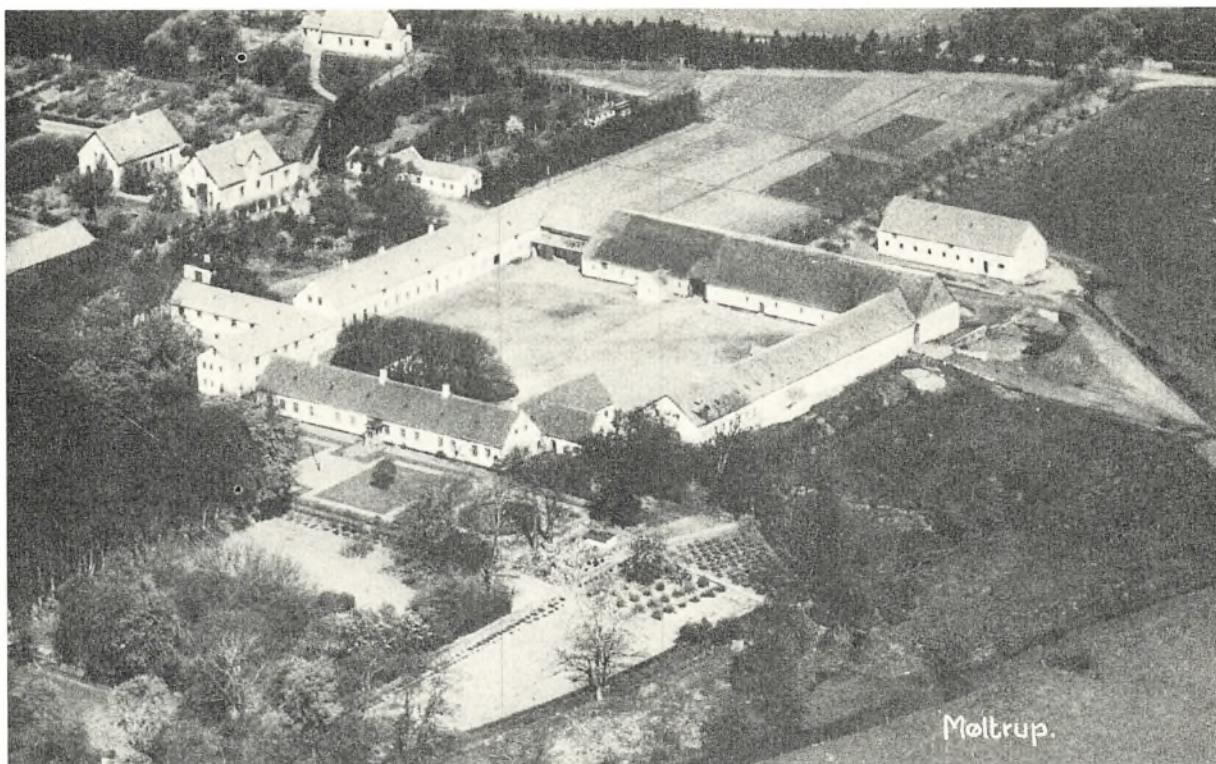
Og når jeg tænker på MIN mor, så ser jeg

hende for mig på knæ foran en balje sæbevand, hvori der stak et par ømme, ophovnede fødder af en mand, der trængte til et fodbad, og jeg ser hendes myndige øjne over brilleglassene og hendes myreflittige hænder. Det blev »strengte vintre« for os, da de »forfremmedes til evigheden«, et udtryk, min far gerne brugte, fordi han godt kunne lide »Frelsens Hær« og var glad for at være officer i dens reserve.

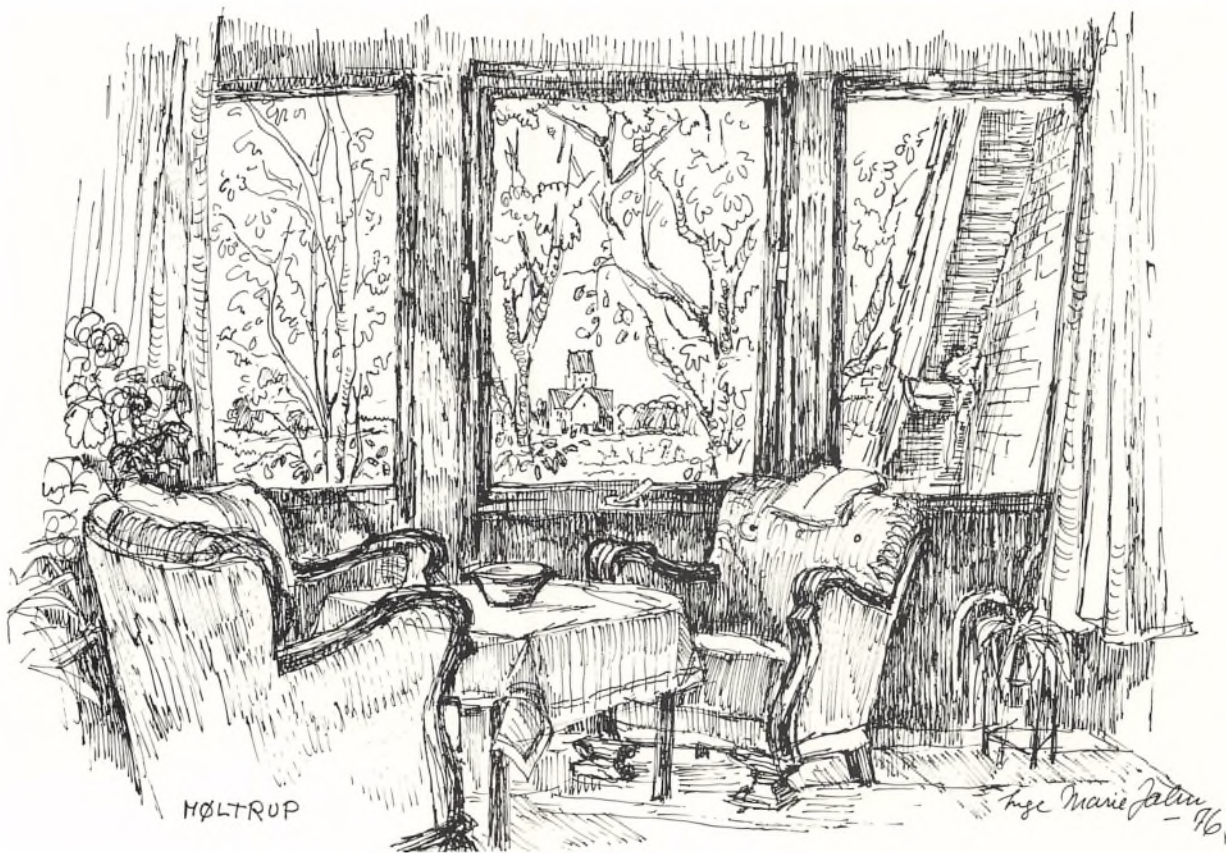
Endnu strengere vintre måtte pastor Kastrop opleve, da »besættelsen« også nåede Møltrup, men lad mig forlade de »strengte vintre« og slutte med endnu et bedstefaderligt omkvæd fra den samme guldbryllupsang: »Femti somre varsler evig sommer«.

Vilhelm Munch

Belægningen viste et behov for op imod 60 sengepladser i vinterhalvåret, og man begyndte at sysle med tanken om et nyt byggeri. Det blev påbegyndt i sommeren 1964 og omfattede 26 enkeltværelser, toiletter, bad og thekøkken. Byggeriet blev forestået af arkitekt P. Hempel, Lemvig, som vederlagsfrit stillede sin ekspertise til rådighed. Sammen med de bestående værelser, som var restaureret 12 år tidligere, skulle dette være tilstrækkeligt, til man fik råd til at afløse hele den gamle værelsesmasse, hvilket



Luftfotografi fra slutningen af trediverne.



Udsigt til Timring Kirke fra mændenes opholdsstue i sovebygningen

skete i 1967, hvor man nåede op på de 62 eneværelser, som hjemmet disponerer over i dag.

Mange andre, mindre tiltag, fandt sted i

sidste halvdel af tresserne. Vi nævner i flæng: Nye loftbjælker over spisesalen og nyt tag over hele østfløjen med indretning af værelser til medarbejdere på loftet.

*Den nyrestaurerede spisesal.
1962.*



Gulvet i køkkenet, som havde været glitret cementgulv, bliver belagt med fliser, og der indrettes et kølerum. Mændene bygger selv maskinhus til den øgede maskinpark. Der indrettes overnatningsrum til »rejsende« i en af avlslængerne, som også kan bruges i tilfælde af overbelægning, noget som var meget almindeligt i slutningen af treserne og op gennem halvfjerdserne. Der kommer »tårnur« over porten, en gave fra nu afdøde tidl. minister og medlem af Møltrups bestyrelse, Jens Sønderup.

De tre gamle medarbejderboliger får nyt tag, og der bygges to nye, moderne enfamiliehuse til medarbejderne. – Der etableres en ny vejbro over åen, som kan bære den daglige trafik på markvejen østerud.

I 1970 ønskede forstanderparret at blive løst af fra det daglige ansvar. Det skete dog først i 1971, hvor deres søn og svigerdatter efter opfordring af bestyrelsen kom hjem efter tre års arbejde i Afrika og deltog i ledelsen af hjemmet. Jens E. Foged skrev i den anledning bl.a.: »Forstanderparret In-



Farvel og tak for denne gang.

grid og Viggo Jepsen fik til opgave at gennemføre Møltrups daglige drift, men de fik også til opgave at forny Møltrups bygninger fra ende til anden. Arbejdet blev omfattende,

men det lykkedes, således at Møltrup på værdig vis fylder sin plads. Gud give, at det også må lykkes fremover«.

Og tiden, der fulgte:

Der skete meget i halvfjerdsernes Danmark. Oliekrise, stigende misbrugsproblemer i kølvandet på stigende velstand, en stærk udbygning af den offentlige forsorg med den nye bistandslov som kulminationen, men også en udbygning af den »private« offentligt støttede forsorg på mange områder. Et nyt begreb »beskyttede pensionater« så dagens lys.

På Møltrup oplevede vi den hidtil største belægning siden 2. verdenskrig med gennemsnitlig 63 daglige beboere og i perioder flere, end vi egentlig havde rimelige boforhold til. Arbejdsmæssigt var vi tvunget til at finde beskæftigelsesmuligheder udover de arbejdsgrene, som i en årrække havde kunnet dække behovet såsom landbrugs- og have- samt køkken- og rengøringsarbejde, og bygningsvedligeholdelse.

Fra 72 til 73 oplevede vi en stigning i antallet af indskrevne fra 365 til 745, eller mere end en fordobling, og denne tendens har holdt sig uændret siden. Det siger sig selv, at en sådan udskiftning giver mere flygtige

bekendtskaber, og mere uro med ind- og udflytninger, noget vi har lært at leve med. Det stigende tilbud af pladser under gode materielle forhold rundt om i landet på såvel offentlige som »private« bosteder for hjemløse har nok medvirket til dette.

Småindustrien, som havde været måttevæveri og børstenbinderi, til det sidste restlager brændte sammen med avlslængerne i 1955, og som der ikke rigtig havde været grundlag for at genopbygge, startede vi nu op igen. Det begyndte med emballering af forskellige papirprodukter som lønarbejde, siden kom egenproduktion af transportpaller i gang og mere lønarbejde i form af forarbejdning af metal og plasticprodukter. I de senere år har omsætningen på værkstederne ligget på omkring en million kroner årligt. Dette er sket samtidig med, at de sædvanlige aktiviteter, der tidligere er nævnt, blev bibeholdt.

Samtidig fortsatte udbygningen af hjemmet og dets faciliteter. Forstanderens lejlighed i hovedbygningen var ikke just egnet til

en familie med fem børn, her blev i 1972 indrettet soveværelser på loftet, samtidig med at der kom nyt tag på hele hovedfløjen.

I 1973 blev der bygget endnu en medarbejderbolig, og forvalterboligen, som stort set havde stået som den var bygget i 1913, blev restaureret.

I 1974 blev de gamle lergrave, ca. 13 tdr. land på den modsatte side af landevejen mod Timring til salg sammen med de der stående huse og bygninger. Det lykkedes Møltrup at erhverve dem, og den gamle direktørvilla blev i en årrække brugt som medarbejderbolig og her indrettedes på

1. salen de tre første klubværelser for udflyttere i 1979.

Lergravene med tilhørende græsarealer afgræsses af Herefordkvæg og en lille fåreflok.

Samme år etableredes af gårdens egne folk et lysanlæg med 40 lysstandere rundt på området, så alle kan komme til og fra gården uden at skulle famle sig frem i mørke. – Vaskeriet, som nu er ved at være for småt, flyttes ud i den vestre avlslænge, hvor grisesøerne må vige for hygiejnen. Den fortsatte mekanisering i landbruget fostrer ønsket om et nyt maskinhus med tilhørende smedie og tømrværksted, som også byg-



Olietanken fyldes op.



Fra metalværkstedet.

ges sommeren 1974. – Oliekrisen, som kom om efteråret 1973, blev imødegået med installation af et brændefyr, som man forudseende havde gjort plads til på den modsatte side af skorstenen, hvor oliefyret står. Op

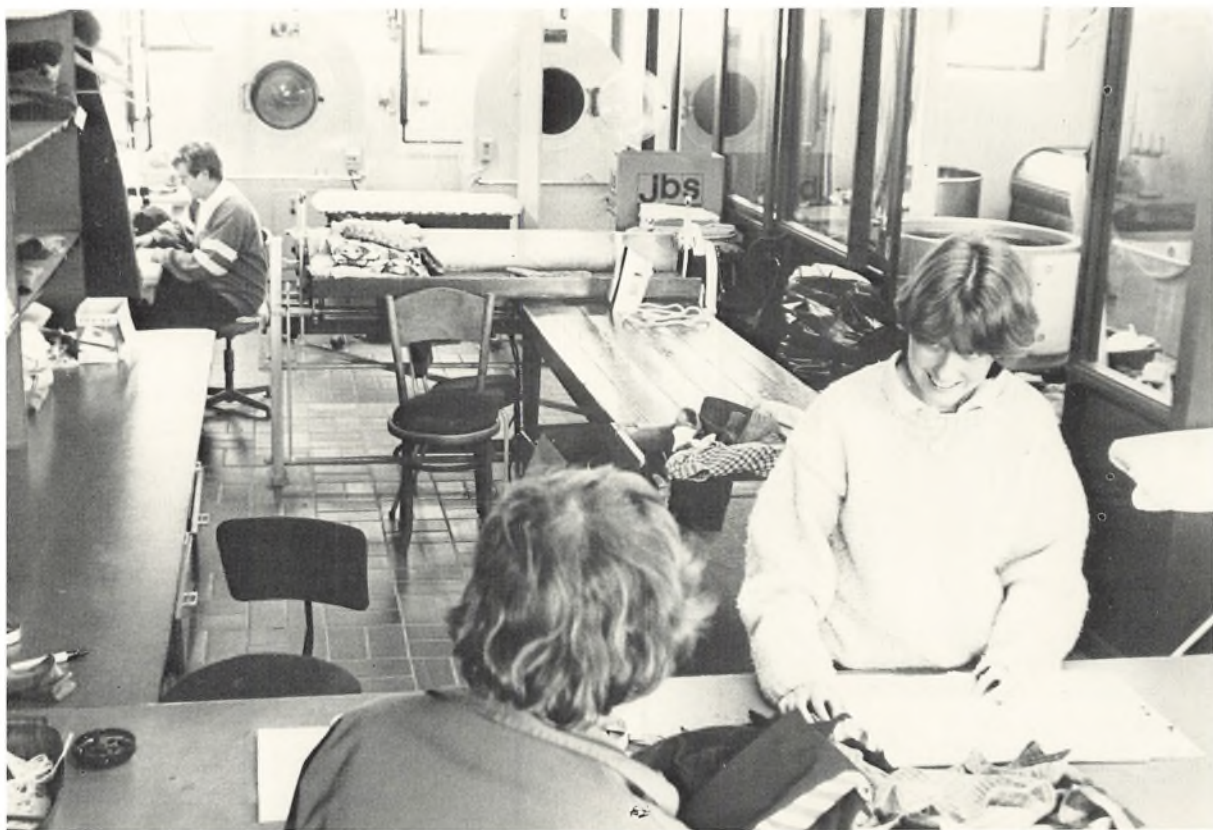
gennem halvfjerdsernerne sparedes således hvert år mellem 20 og 30 tusind liter olie, som blev erstattet af træ fra egne og naboers plantager, samt de mange markhegn, som i disse år blev udskiftet fra gran- til løvtræer.

I 1975 erhverves endnu et hus på vejen mod Timring, hvor fodermesteren flytter ind, efter det er istandsat.

Samme år tager man fat på en gennemgribende restaurering af hovedbygningens vestfløj, der er blevet ledig ved udflytning af vaskeri og tøjdepot. Denne fløj, som gennem årene har været anvendt til mange forskellige formål, bl.a. fårehus, vognport, fyrrum og vaskehus, bliver nu indrettet til tidsvarende kontorlokaler, hvor hjemmets administration kan samles. På 1. salen indrettes en fjernsynsstue for ikke-rygere.

I 1976 gennemføres en modernisering af storkøkkenet, hvor alt inventaret fornyes. Opvask med smørrebrødsafdeling, køle- og fryserum må vente lidt endnu.

Den 30. maj 1976 kom budskabet om Jens Fogeds pludselige død. Han havde været med i Møltrupps bestyrelse i 24 år, heraf de sidste seks år som bestyrelsens formand, men gennem alle årene en drivkraft i udbygningen og styrkelsen af Møltrupps rammer, så hjemmet bedst muligt kunne tjene



Det nye vaskeri.

sit formål. – Det var, som om et tæppe blev trukket væk under os. Ud over sorgen ved tabet af en personlig ven, stod vi over for vanskelige forhandlinger med myndighe-

derne om formen for det fremtidige økonomiske tilskud til hjemmets drift fra det offentlige. Den nye bistandslov forudsatte, at de institutioner, som hidtil havde fået

Det nye køkken.



støtte gennem socialministeriet, blev lagt ud under amterne og dertil indførelse af centralregistrering af beboerne og journalføring over den enkelte bruger. Det sidste havde bestyrelsen for år tilbage taget stilling til. Om så Møltrup skulle blive det sidste sted i Danmark, hvor en hjemløs kunne søge ind uden at have sin fortid slæbende efter sig, så måtte det blive sådan, og i givet fald måtte man undvære offentlig støtte og indrette sig under andre forhold. Sagt med pastor Muncks ord i 1913, da han blev spurgt om,

hvordan han ville skaffe midler til sit arbejde: »Intet pres, ingen agitation, ingen reklame, det er vort ønske. Kan sagen selv ikke få hjerterne i tale, så er den ikke stort bevendt. Vi skal kun fortælle om den, om vort arbejdes glæder og sorger, svaret – det må vi så lade andre om. Og svaret – det vil ikke blive afgørende for Møltrups beståen eller ikke-beståen, men vel i høj grad for, hvor stort eller lille det antal forkomne mennesker skal blive, som kan blive taget ind ved hjemmets arne. At vi gerne vil hjæl-



Hjemmets statstils kud atter sikret – glæden er stor.

*53 fold hvede på sandjord?
Jo, det er rigtigt.*



pe så mange som muligt, det er sikkert, men får vi ikke midler til at hjælpe de mange – nuvel, så får vi – om end med blødende hjerte – nøjes med at hjælpe de få.«

Linierne var trukket hårdt op. Det kom så langt, at en af socialstyrelsens konsulenter erklærede, at Møltrup's kapacitet var overflødig – beboerne kunne let huses på Sundholm i København – og man gjorde det klart, at statstilskuddet ville blive inddraget, hvis ikke Møltrup faldt til føje.

Det gjorde Møltrup ikke – og statstilskud-

det blev inddraget i tre kvartaler. Så kom sagen op i folketinget, rejst af både højre og venstre side af salen, og resultatet blev, at Møltrup fik den ordening, man havde ønsket og arbejdet for. Men først i 1985 fik Møltrup en endelig »driftsoverenskomst« med socialstyrelsen, som indebærer, at staten bærer ca. 40 % af bruttoudgifterne ved driften af hjemmet. De resterende 60 % forudsættes tilvejebragt gennem hjemmets egne erhvervsaktiviteter.

Medvirkende til det lykkelige udfald af



*Hjemme igen!
Fra Sverigesturen.*

striden var utvivlsomt folketingsmand Robert Pedersens aktive optræden over for den daværende socialminister Eva Gredal. – Robert Pedersen indvilgede i at overtage afdøde Jens Fogeds plads i bestyrelsen.

I 1977 etableredes vandingsanlæg, så de 200 tdr. land, som er under plov, kan vandes og dermed sikre stabile afgrøder hvert år. Tidligere kunne tørkeår være hårde ved afgrøderne. Kostalden får nyt inventar, og der indrettes gyllekanaler til flydende gødning.

Den gode beskæftigelse i første halvdel af halvfyrdserne gjorde, at mange af Møltrupps beboere kunne få arbejde i erhverv uden for hjemmet. Andre blev tilkendt pension og havde dermed ønske om at finde egen bolig.

At finde en egnet bolig kunne imidlertid være vanskeligt, og det var derfor naturligt, at vi begyndte at tænke i baner, som skulle gå i retning af boliger uden for hjemmet, der kunne stå som et tilbud til beboere, som ønskede at komme videre. Vi fik mulighed

for at etablere de første i 1979, men derom mere under kapitlet om Støttefonden.

I 1978 fik vi mulighed for at købe en 12 personers bus, som flittigt er blevet brugt til ture og udflugter og meget af den daglige kørsel vedrørende hjemmet. I 1980 var vi for første gang i Sverige på ferietur med et hold mænd, og det har siden udviklet sig til tre ture hvert år, hvor vi lejer en hytte i en uge i Sverige eller Norge og nyder ferielivets glæder sammen med vore beboere. Noget vi er adskillige, som ser frem til hver sommer.

I 1979 fik vi af Helsefonden bevilget penge til et dejligt drivhus, hvor vi dyrker tomater, agurker og grøn peber til hele husholdningen.

I 1980 udbyggedes værkstedskapaciteten, og der laves plantørreri i laden.

I 1981 etableres et halmfyringsanlæg, som helt erstatter det tidligere olieforbrug på ca. 100.000 liter olie årligt. Det betyder en stor besparelse og en stor tilfredsstillelse, at kunne anvende egen og naboers overskudshalm på denne måde og spare de dyre oliedråber.

I 1981/82 gennemførtes en udvidelse af køkkenfaciliteterne. Vi fik lov at bygge lidt til sidefløjen af den østre del af hovedbygningen, som er fredet. Det gav plads til nye

køle- og fryserum og grovkøkken til alle grønsagerne af egen avl og samtidig blev opvaskefaciliteterne moderniserede.

I 1982 fik forstanderen i landsretten stadfæstet en bøde på kr. 2.000,00 for i modstrid med levnedsmiddelkontrollens bestemmelser at have brugt gårdens egen mælk til konsum. Siden er forholdet legaliseret, og vi kan stadig nyde den gode, friske mælk fra egen stald.

I 1983/84 fik hele hovedbygningen indsat nye vinduer, og der kom termoruder i 1.



De nye vinduer males.

Køkkenkrogen blev lidt større.



salen af mændenes sovebygning. Et stort gode, som vi kan takke statens energibesparende foranstaltninger for.

I 1985 byggedes endnu en halmlade, så vi har mulighed for at opbevare fyringshalm under tag til ca. 1½ års forbrug. Opførelsen blev finansieret ved salg af de gamle teglværksarealer med bygninger til Støttefonden.

I 1985/86 foretoges IBR-sanering af kvægbesætningen. Ved samme lejlighed fik

vi restaureret ungvægstalden, der blev bygget i 1935. Vi lavede en ny vandboring til gartneriet, udvidede vores korn- og frøtørringskapacitet og fik indrettet resten af det gamle stuehusloft til lager- og arkivrum og et privatkontor til forstanderen.

Nu kunne vi tænke os at gøre arbejdsforholdene på vore værksteder bedre, end tilfældet er i dag, hvor en stor del af produktionen foregår på 1. etage af den gamle svinestald. Vi regner fortsat med, at arbejds-

træning og medvirken i produktionen skal være en del af hverdagen på Møltrup.

Det er svært at spå, især om fremtiden, sagde Storm P., og det skal vi heller ikke gøre her. Vi kan med glæde konstatere, at 75 år efter pastor Munck begyndte at realisere sine planer om et hjem for sine venner – på en tid, hvor de ellers var henvist til landevejen eller fattiggården – og senere til arbejdsanstalterne – står Møltrup vel rustet til at løse sin opgave. De praktiske rammer er gode og en medarbejderstab, som vil arbejde med på den af pastor Munck udstukne linie, er til rådighed.

Men mest af alt, tør vi vel formode, ville det have glædet Johannes og Marie Munck, at samfundet har accepteret de tidligere udstødte, forstået, at de har brug for hjælp og støtte, og at det har givet sig udslag i, at der i dag gennem lovgivningen er sikret, at der er en lang række hjem landet over, som står rede til at tage imod og hjælpe enhver, som søger hjælpen.

Møltrup har sit særpræg. Det blev det givet af Johannes og Marie Munck, og det vil vi efter bedste evne føre videre, fordi vi tror, at mennesket lever ikke af brød alene.

Efter 75 år må det være på sin plads at sige tak! Først og sidst til Gud, som er alle gode gavers giver. Dernæst til de mange,



Lis Fabricius og Johannes Munck Jepsen.

som på forskellig vis har været med til at bære Møltrup gennem tiderne. Takken skal gå til de over fem tusind mænd, som gennem årene har været med til at gøre Møl-

trup til det, det er i dag: en velholdt og præsentabel gård, et smukt hjem for mange. Dernæst skal takken gå til de mange tusinde bidragydere, som gennem årene har gjort det økonomisk muligt at føre hjemmet igennem lyse og mørke tider. Tak til menighederne for andel i høstofre, og til enkeltpersoner for testamentariske gaver. Tak for bidrag i form af naturalier, beklædning, møbler og pyntegenstande til værelserne. Det har betydet overordentlig meget gennem årene. Tak for andel i legater. En tak til alle nuværende og tidligere medarbejdere for trofast indsats, hver på sit område.

Tak til offentlige myndigheder i stat, amter og kommuner, til politikere og ministre,

som gennem årene har set positivt på Møltrup »særlige stilling«.

En stor tak til de mennesker, som gennem deres medlemskab i bestyrelsen vederlagsfrit har ydet Møltrup store tjenester. Også en tak til vore samarbejdspartnere ud over landet. Amtskommunale forsorgshjem, beskyttede pensionater, optagelseshjem, herberger, kollegier, kontaktcentre, varmestuer og nye, kristne kollektiver, som skyder op rundt omkring. Tænk, at vi er blevet så mange. En stor tak til vore forretningsforbindelser og til socialstyrelsens 2. kontor, med hvem vi føler, vi har fået et godt og frugtbart samarbejde omkring administration og økonomi.

Velgøreren

Hvem var han, som ikke ville have sit navn frem, skønt han forærede pastor Munck en herregård, så han kunne realisere sine tan-



Tagea og Vilh. Brandt.

ker og drømme om at hjælpe de nødstedte i samfundet?

Hans navn var Morten Vilhelm Brandt og han hørte til den gamle Brandt'ske farver- og handelsslægt i Odense.

Vilh. Brandt blev i 1881 gift med Tagea Rovsing, men mistede efter knapt et års meget lykkeligt ægteskab sin hustru. Han overvandt aldrig sit tab og blev en ensom mand resten af sit liv.

Han levede dog ikke sit liv for sig selv, men blev en kærlig og gavmild ven for de unge i sin egen og Tageas slægt.

Pastor Johannes Muncks mor var en nær veninde af Tagea Rovsing, men først efter sin kones død lærte Vilh. Brandt familien Munck i Lille Næstved præstegård at kende. Det førte til et nært venskab og altså også til, at Brandt i 1912 satte Johannes Munck i stand til at grundlægge Møltrup Optagelseshjem.

Kilde: Lektor M. Schøning-Jepsen.

Støttefond for Møltrup Optagelseshjem

I 1975, da der var udsigt til en permanent ordning omkring den økonomiske side ved driften af Møltrup Optagelseshjem i samarbejde med staten, gjorde daværende formand for bestyrelsen folketingsmand Jens Foged opmærksom på, at man for at kunne beholde dispositionsretten over de privat indsamlede midler burde oprette en særlig fond for disse. Det skete samme år.

Imidlertid var det de første par år efter den nye bistandslovs ikrafttræden en betingelse for udbetaling af statstilskud, at de private midler indgik i driften.

I 1978 bestemte finansudvalget, at Møltrup var berettiget til at have en støttefond, som kunne medvirke til forbedringer, som lå uden for den egentlige drift af hjemmet.

Et udtalt ønske i halvfjerdserne var bolig-



Sinding Hovedgade 21.



»Lærkebo« opvarmes med sol- og jordvarme.

er uden for hjemmet til mænd, som var kommet i arbejde, og mænd, som erholdt en pension og ønskede at bo mere selvstændigt.

Pastor Munck skrev allerede i 1917 om sine planer om mindre hjem til de beboere, som efter ophold på Møltrup bør flytte videre og få flere bekvemmeligheder og mere hygge.

62 år skulle der gå, før hans tanker blev ført ud i livet. I 1979 købte Støttefonden et boligkompleks med 5 lejligheder ca. 8 km fra Møltrup. Siden er der bygget om, så der nu er 6 lejligheder.

I 1981 kunne vi tage »Lærkebo« i brug med 12 klubværelser og fælles toilet-, bade- og køkkenfaciliteter. I 1985 købte Støttefonden den gamle teglværksvilla, som Møl-

Den gamle teglværksvilla.



trup havde erhvervet i 1974, og her er nu god plads til to bofællesskaber, 4 mand i stueetagen og 3 på 1. salen.

Samtidig med købet af de gamle teglværksarealer fik Møltrup forærende to byggegrunde af den tidligere ejer E. Westenskjold. De fulgte med i købet, da Støttefonden overtog arealet, og her bygger vi i år fire helt nye lejligheder på hver 60 m². – Når dette sidste har kunnet lade sig gøre på nuværende tidspunkt, skyldes det en stor arv efter Ida og Aage Larsen, Silkeborg, datter og svigersøn af hjemmets stiftere.

Dette bringer vores kapacitet af beskyttede boliger op på i alt 29 enheder, hvoraf de 10 er selvstændige lejligheder og 19 er klubværelser i fire forskellige afsnit.

Foruden de her nævnte tiltag har Støttefonden finansieret købet af en 12 personers udflugtsbus, etableret et minigolfanlæg og ydet tilskud til ferieudstyr m.v.

Vi har grund til megen taknemmelighed over de mange gaver, vore venner betænker os med, og også på Støttefondens vegne skal der lyde en stor TAK!

En hilsen fra Ingrid og Viggo Jepsen

Forstanderpar fra 1952 til 1972

»Maa vi ikke likvidere nu?«

»Jeg tror ikke, vi har Lov at gøre det, naar der stadig er nogle, der søger til Hjemmet om Hjælp«, det var Biskop Noacks Svar paa et spørgsmaal, der blev stillet paa et Bestyrelsesmøde paa Møltrup i 1952.

Det var en Tid, hvor Møltrup var inde i sin hidtil alvorligste økonomiske Krise. Men Biskop Noack havde ligesom Hjemmets Stifter Troen paa, at Hjælpen nok skulde komme i rette Tid. – For os, der i over 60 Aar har fulgt og kendt Hjemmets Tarv,



Haveidyl.

deraf 20 Aar som Ansvarshavende, har vi erfaret, at der blev handlet rigtigt – og at Møltrup hidtil har været og fremover vil være en Nødhavn for mange.

Det glæder os, og vi er taknemlige over, at vi nu i en Aarrække har kunnet nyde vort Otium og kunnet følge Hjemmets fortsatte Udvikling under saa meget forandrede Forhold.

Særlig, at det takket være Hjemmets Støt-

tefond er lykkedes at virkeliggøre Johannes Muncks Tanker om at opføre smaa Lejligheder til Mennesker, der har haft Ophold paa Hjemmet, og nu trænger til bedre og roligere Forhold.

De mange Venner, vi i Aarene har haft Kontakt med, sender vi en hjertelig og taknemlig Hilsen.

Ingrid og Viggo Jepsen

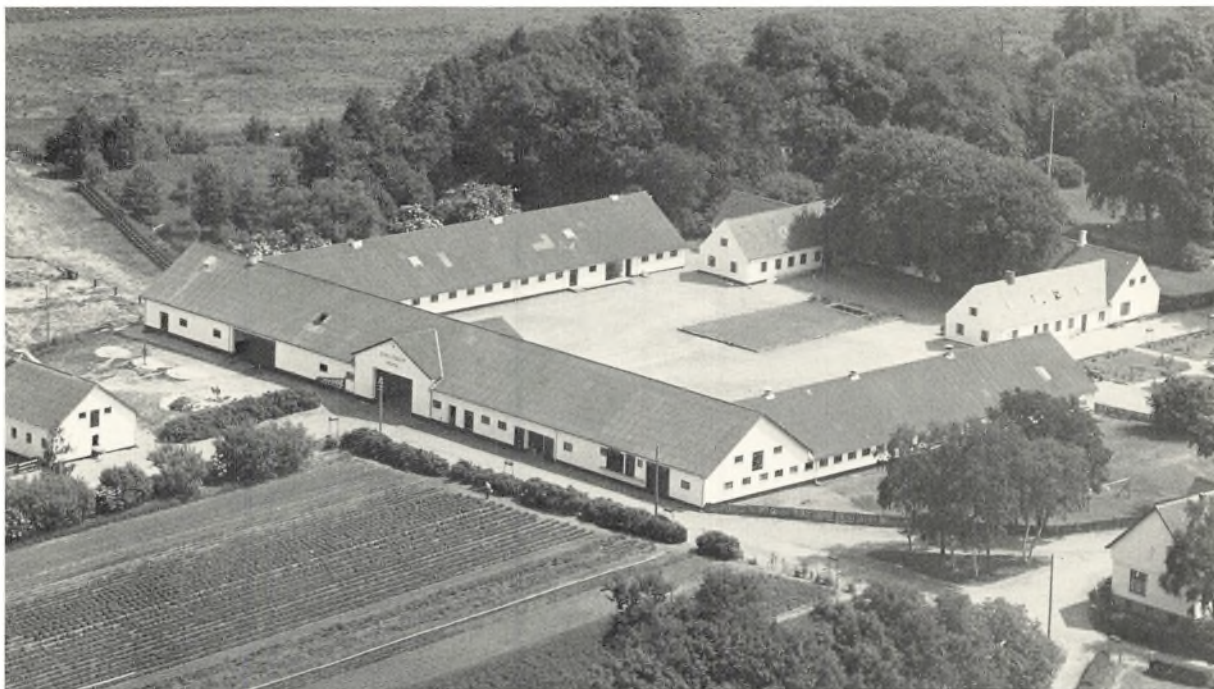


Til Møltrup

i anledning af 75 års jubilæet

Tænk, at der endnu kan findes et sted,
hvor ens nedbrudte sjæl kan finde lidt fred.
Tænk, at der findes i Danmark en gård,
hvor den evige taber kan slikke de sår,
som skabtes af modgang og manglende mod
og et liv i et samfund, man aldrig forstod.
Var der svaghed i sindet bag hvert eneste fald?
Var det manglende vilje, en frygt for: Du skal!
Var det alt det med troen – især på sig selv,
som af talrige nederlag blev slået ihjel?

At een ting er sikkert, er vi nogle, der ved,
skønt vi gemmer bekvemt vores hemmelighed.
Vi har været på bunden af flasken og sindet,
og det svier endnu, hver gang man blir' mindet
om en tid, hvor man end ikke kendte sig selv
og kun manglede mod, før man sagde verden farvel.
Så nemt dømmes andre, når man selv ikke fristes.
Men knapt til at bære, når af den grund alt mistes:
Ens kære, ens venner, ens job, navn og rygte.
Så har man tilbage kun angsten at frygte!



Man ved, man må bort – man må finde sig selv,
før ens liv er spildt, når det er tid til farvel.
Men stoltheden rækker, til bunden er nået,
først nede i skidtet har man endelig forstået.
At før ens ønske om hjælp bliver skærende råb,
forbli'r verden den samme uden glæde og håb!
Det kan blive dit held, at du finder et sted,
hvor dit nedbrudte jeg kan finde lidt fred.
Men nu ved du, der findes i Jylland en gård,
hvor din fortid ikke tæller, men man bare forstår!

Johs. Krogh

Brev fra en beboer

»Ved du hvad, gamle ven, jeg tror vi skal se at få det ordnet sådan, at du kan få et ophold på Møltrup en tid fremover, så du kan få lidt ro på dig. Så skal du se, at alt kommer på plads igen.«

Disse ord faldt en sen eftermiddag på præstekontoret hos min gamle ven Hugo i Randers. Det var afslutningen på et alt for hæsblæsende liv igennem 23 år i oliebyen Stavanger i Norge.

Et ræs for at få familie, børn, hus, hytte og firma op at stå. Ikke mindst firmaet med ansvar for ansatte og mange store investeringer og forpligtelser. Og på toppen af det hele, et ægteskab, jeg vidste var dødsdømt. Alt var blevet et stort pres, som jeg til sidst måtte acceptere ikke kunne fortsætte. Jeg brugte et år til at bestemme og forberede mig på at flytte tilbage til mit gamle hjemland igen.

Det gik ganske godt i starten, men så kom reaktionen, som var hård og brutal, og som en sidste udvej en telefonsamtale til Randers, og takket være Hugo kom jeg til Møltrup.

I taxa, nytårsaftensdag ca. kl. 12,30. Jeg blev modtaget af Johannes, der kort meddelte mig, at der ovre i køkkenet stod smørrebrød og ventede på mig. Bagefter kunne vi så få en samtale.

Så blev jeg indskrevet og fik min nøgle til nr. 33 samt besked om, at middagen i aften var kl. 18,00. Den bestod af nytårstorsk, og det er jo noget en nordmand sætter pris på.

Efter at være vel installeret prøvede jeg at slappe lidt af på sengen, men det var vanskeligt, så jeg gik en tur ud for at se lidt på omgivelserne.

Ovre ved vaskeriet mødte jeg en sød dame, som sagde: »Nå, det må være Niels-Ole fra Norge, velkommen til os. Vi håber, at du vil komme over i privaten i aften.« Det var Lis.

Det blev en dejlig aften, der sent vil blive glemt. Den nat gik jeg i seng og følte, jeg var kommet til et varmt og kærligt sted. De følgende dage fandt jeg også ud af, at Møltrup var et sted med lang tradition, og ikke mindst kultur.

Efter flere fortrolige samtaler bl.a. med



Porten er altid åben.

Lis og Johannes forstod jeg, at hvis jeg var åben for den hjælp, Møltrup kunne give mig en tid fremover, så skulle jeg nok komme over min nedtur. Jeg forstod også, at det bedste for mig nu var at arbejde på Møltrup. Jeg kom i gang i »Kælderen«, og det hjalp mig til at få alle tanker i baggrunden, og samtidig kunne jeg gøre lidt nytte for mig.

Samværet med alle på Møltrup har også været en god ting for mig. Jeg har fået mange nye og gode venner. Ligeledes har der været mange dejlige sangaftener i Privaten. Mange ture i distriktet og en skøn Sverigestur sidste sommer.

Det er nu 16 mdr., siden jeg kom hertil, og vemodigt er det at skulle forlade Møltrup igen. Nu har jeg med hjælp herfra fået et godt arbejde ude, og lysten til at arbejde, dyrke hobbies og leve et godt liv i fremtiden er der. Frem for alt livsmodet er der igen. Så da er jo Møltrups egentlige mission også opnået.

Derfor takker jeg alle på Møltrup, både ledelse og andre venner. Uden Møltrup Optagelseshjem var det nok ikke gået.

Tak!

Niels Ole

Medarbejdere på Møltrup Optagelseshjem 1987

Forstanderpar: Lis og Johannes Munck Jepsen

Forvalter: Tage Petersen

Fodermester: Knud Jespersen

Regnskabsfører: Thea Kaastrup

Efterforsorgsmedarbejder: Rolsgaard Rasmussen

Socialvejleder: Arne Vestergaard

Reparation og vedligeholdelse: Torkil Brogaard

Værkstedsleder: Verner Madsen

Tilsynsførende assistent: Finn Bitsch

Tilsynsførende assistent: Astrid Madsen

Køkkenleder: Tove Nielsen

Rengøring: Ruth Vestegaard

Vaskeri/tøjdepot: Alma Jensen

Køkkenafløser: Anne Mølsted Christensen

Køkkenafløser: Helene Callesen

Vikar: Palle Bang

1 diakonelev

1 diakoniårsmedarbejder

2 EFG elever i køkkenet

2 EFG elever i landbruget